

Sprawozdanie
z działalności
Ośrodka Pomocy
Społecznej we Wschowie
za 2023 rok

Wschowa, marzec 2024 r.

Wstęp.....	1
1. Pomoc społeczna	5
1.1. Świadczenia pieniężne	8
1.2. Świadczenia niepieniężne.....	10
2. Dodatek mieszkaniowy i energetyczny.....	12
3. Stypendia i zasiłki szkolne	13
4. Karta Dużej Rodziny.....	13
5. Praca socjalna.....	14
6. Realizowane projekty i programy.....	17
7. Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej	20
8. Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	22
9. Świadczenia rodzinne	28
10. Zasiłek dla opiekuna	32
11. Za życiem.....	33
12. Świadczenie wychowawcze	33
13. Fundusz alimentacyjny	33
14. Dodatki dla gospodarstw domowych.....	36
15. Świadczenia dla obywateli Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z związku z konfliktem zbrojnym i inne wynikające z specustawy	37
16. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wschowa	38
17. Podsumowanie.....	38

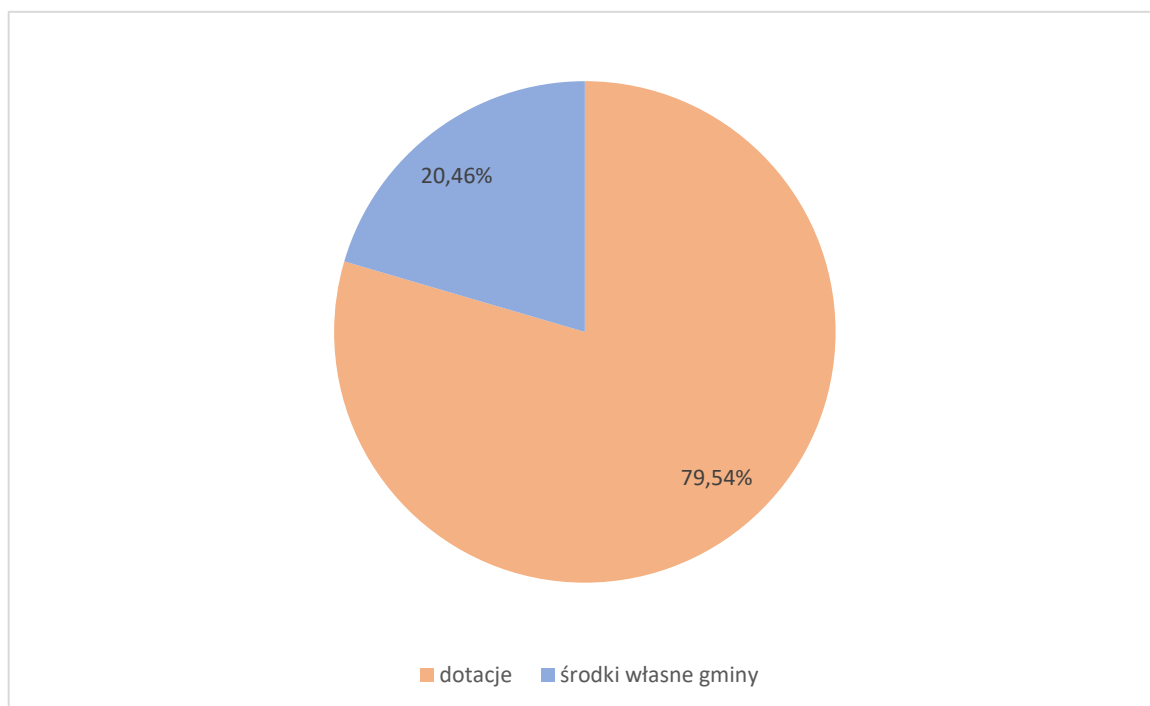
Wstęp

Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie jako gminna jednostka organizacyjna, realizuje szereg zadań własnych i zleconych z zakresu zabezpieczenia społecznego. Działania Ośrodka są zbieżne z lokalną polityką społeczną i zgodne z realizacją celów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wschowa. W Ośrodku realizowane są zadania wynikające m. in. z ustawy o pomocy społecznej, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy o dodatkach mieszkaniowych, ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Świadczenia przyznawane i wypłacane przez Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie były w 2023 r. finansowane z dwóch źródeł: ze środków rządowych, z przeznaczeniem na zadania zlecone i samorządowych, z przeznaczeniem na zadania własne.

Procentowy udział dotacji do środków własnych Gminy w wykonaniu planu OPS Wschowa w 2023r.

Razem	19 055 567,77	100%
1. Dotacje i Fundusze	15 270 835,26	80,14%
2. Środki własne gminy	3 784 732,51	19,86%

Wydatki Ośrodka Pomocy Społecznej we Wschowie w 2023 r. wyniosły łącznie 18 496 735,89 zł. Podział wydatków ze względu na poszczególne zadania, realizowane przez Ośrodek ilustruje poniższy wykres:

Ze względu na ogłoszony w 2020 r. stan zagrożenia epidemicznego, a następnie stan epidemii, Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie w latach 2021 i 2022 wdrożył nowe rozwiązania związane z obsługą klientów oraz podjął inicjatywy, zapewniające wsparcie dla osób z grup szczególnego ryzyka (starszych, niepełnosprawnych, samotnych), które realizowane były również do połowy roku 2023 (od 1 lipca 2023 roku zniesiono stan zagrożenia epidemiologicznego). Zapewnione były posiłki w okresie okołoświątecznym. Ponadto na bieżąco dostarczano żywność czy leki dla osób, które nie mogły we własnym zakresie zorganizować sobie takich usług.

1. Pomoc społeczna.

Pomoc społeczna umożliwia przezwyciężanie osobom i rodzinom trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym oraz podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin i ich integracji ze środowiskiem.

W myśl zapisów ustawowych, pomoc społeczna polega w szczególności na:

- 1) przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń;
- 2) pracy socjalnej;
- 3) prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- 4) analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- 5) realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych;
- 6) rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom spełniającym kryterium dochodowe, które od 1 stycznia 2022 r. wynosi kolejno **776,00 zł** dla osoby samotnie gospodarującej oraz **600,00 zł** na osobę w rodzinie. Dodatkowo, Rada Ministrów podjęła dnia 15 października 2018r. uchwałę w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. z 2018r., poz.1007 z późn. zm.), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2019r., na podstawie której Rada Miejska we Wschowie podjęła uchwałę w sprawie podwyższenia do 150%, a następnie do 200 % kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany: specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi; zasiłek okresowy, zasiłek celowy lub pomoc rzeczowa, pod warunkiem zwrotu części lub całości kwoty zasiłku lub wydatków na pomoc rzeczową. Ponadto zasiłek celowy może być przyznany również

osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego lub też poniosły straty w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej. Świadczenie takie może być przyznane niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

Z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej we Wschowie, wynikającej z ustawy o pomocy społecznej w roku 2023, decyzją przyznano świadczenie **460** osobom, ogółem skorzystało **349 rodzin**, natomiast liczba osób w tych rodzinach wyniosła **695**. Ponadto **111** rodzin otrzymało wsparcie wyłącznie w formie pracy socjalnej, liczba osób w tych rodzinach wyniosła **323**. Przeprowadzono **1579** wywiadów środowiskowych oraz wydano **1427** decyzje przyznające świadczenia.

W porównaniu z latami 2020-2022 zauważalny jest spadek liczby osób korzystających ze wsparcia z pomocy społecznej, które przyznawane są decyzjami. Równocześnie zwiększa się liczba rodzin, która otrzymuje wsparcie Ośrodka w formie wyłącznie pracy socjalnej. Powyższe obrazuje tabela:

Rok	liczba rodzin decyzje + praca socjalna	liczba rodzin wyl. praca socjalna	liczba osób w rodzinie kol.2+3	liczba rodzin z dziećmi kol.2+3	rodzina z 1 dzieckiem kol.2+3	rodzina z 2 dziećmi kol.2+3	rodzina z 3 dziećmi kol.2+3	rodzina z 4 dziećmi kol.2+3	rodzina z 5 dziećmi i więcej kol.2+3
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2020	572	79	1417	237	91	81	36	20	9
2021	486	56	1197	190	70	61	34	18	7
2022	391	66	998	139	42	45	31	14	7
2023	349	111	1018	143	46	46	31	13	7

Najczęstsze powody przyznania pomocy przez Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie w latach 2018-2023 ilustruje poniższa tabela:

Przyczyny trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin objętych pomocą w 2018 roku	Liczba rodzin objętych pomocą w 2019 roku	Liczba rodzin objętych pomocą w 2020 roku	Liczba rodzin objętych pomocą w 2021 roku	Liczba rodzin objętych pomocą w 2022 roku	Liczba rodzin objętych pomocą w 2023 roku
ubóstwo	308	272	218	216	189	188
bezrobocie	224	212	207	196	142	134
niepełnosprawność	362	338	293	269	218	216
długotrwała lub ciężka choroba	362	331	221	211	141	115
bezradność w sprawach opiekuńczo -wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego:	112	66	29	19	6	21
- w tym rodziny niepełne	81	47	14	8	1	7
- w tym rodziny wielodzietne	20	15	5	7	2	13
potrzeba ochrony macierzyństwa	94	96	64	44	35	26

Dane zostały zaprezentowane w ujęciu liczbowym. Jedna rodzina może być objęta pomocą z kilku różnych powodów. Z powyższej tabeli wynika, że w 2023r. około 41% wszystkich rodzin korzystających z wszelkiego rodzaju świadczeń z Ośrodka Pomocy Społecznej we Wschowie to rodziny, których dochód nie przekraczał kryterium dochodowego. 25% rodzin potrzebowało pomocy z powodu długotrwałej choroby w rodzinie, zaś 47% rodzin z powodu niepełnosprawności. Natomiast 29% wszystkich rodzin korzystających ze wsparcia Ośrodka to rodziny, w których występuje bezrobocie, jako przesłanka warunkująca udzielenie pomocy.

Na przestrzeni lat 2018-2023 w Gminie Wschowa zauważalny jest spadek osób/rodzin wymagających wsparcia finansowego z różnych powodów w zakresie pomocy społecznej, a wzrost osób/rodzin wymagających wsparcia w formie pracy socjalnej.

Działania Ośrodka Pomocy Społecznej we Wschowie skupione są na pomocy osobom potrzebującym poprzez rozwiązywanie ich trudnych sytuacji życiowych, tak, aby mogli samodzielnie funkcjonować w społeczeństwie.

1.1. Świadczenia pieniężne

Pomoc w formie świadczeń pieniężnych przeznaczona była głównie na zaspokojenie podstawowych potrzeb, takich jak np.: zakup żywności, ogrzewanie, w tym opał, zakup leków, odzieży, sprzętu gospodarstwa domowego, dofinansowanie do opłat mieszkaniowych. W przypadkach, gdy stwierdzono marnotrawienie przyznanych świadczeń lub korzystanie z nich w sposób niezgodny z przeznaczeniem, przyznane świadczenia realizowane były w formie bonów. W 2023 r. w Ośrodku Pomocy Społecznej we Wschowie przyznano świadczenia z płatnością w formie bonów dla 22 osób (lub rodzin).

Spośród świadczeń pieniężnych i niepieniężnych udzielonych w roku 2023r. przez Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie większość zadań stanowiły zadania własne gminy:

Zasilek stały - przysługuje pełnoletniej osobie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, w wysokości różnicy między kryterium dochodowym a dochodem. Od 1 stycznia 2022 r. maksymalna kwota zasiłku stałego wynosi dla osoby samotnie gospodarującej 719,00 zł miesięcznie. Osobom uprawnionym do zasiłku stałego, w przypadku nieposiadania prawa do ubezpieczenia zdrowotnego z innych źródeł, Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne. Wyплаты zasiłków stałych oraz opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne w roku 2023 obrazuje poniższa tabela:

Rodzaj świadczenia	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota Świadczeń
zasiłki stałe <i>w tym:</i>	64	63	694	440 784
- <i>zasiłki stałe dla osób samotnie gospodarujących</i>	61	61	661	426 684
- <i>zasiłki stałe dla osób pozostających w rodzinie</i>	3	2	33	14 100
<i>Składki na ubezpieczenie zdrowotne</i>	64	63	692	39 644

Zasilek okresowy - przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność lub bezrobocie oraz możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Wysokość zasiłku okresowego nie może być niższa niż 50% różnicy między: kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby lub kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny. Pomoc udzieloną w 2023 r. w postaci zasiłku okresowego ilustruje poniższa tabela:

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
zasiłki okresowe	77	400	165 964

Zasilek celowy - jest przyznawany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wyrobów medycznych i leczenia, ogrzewania, w tym opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Pomoc udzieloną w 2023r. obrazuje poniższa tabela (koszty sprawienia pochówku zostały zrefundowane):

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
zasiłki celowe (wraz z zasiłkami z programu <i>Posilek w szkole i w domu</i>)	2964	x	417 545
w tym: zasiłki specjalne celowe	63	86	38 487
Sprawienie pogrzebu	1	1	2 682

W okresie Świąt Wielkanocnych oraz Świąt Bożego Narodzenia Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie objął pomocą w formie świątecznego posiłku osoby starsze, niepełnosprawne oraz ich opiekunów. Pomocą objęto osoby, dla których przygotowanie posiłków było szczególnie trudne (40 osób posiłek wielkanocny, 40 osób posiłek wigilijno – świąteczny). Pomoc polegała na dostarczeniu świątecznych potraw do miejsca zamieszkania.

1.2. Świadczenia niepieniężne

Usługi opiekuńcze - osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Poniższa tabela ilustruje wysokość tego rodzaju wsparcia w 2023 r.:

Rodzaj świadczenia	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
Usługi opiekuńcze	36	36	7476	154 804,00

Domy pomocy społecznej - Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie w roku 2023 ponosił odpłatność za pobyt 10 osób w domach pomocy społecznej. Zgodnie z wydanymi decyzjami, gmina Wschowa była zobowiązana pokryć związane z tym zadaniem wydatki w wys. 483 317,00zł.

Dzienny Dom „Senior+”-

Dzienny Dom „Senior+” jest ośrodkiem wsparcia dziennego dla osób, które łącznie spełniają następujące warunki:

- 1) zamieszkują na terenie Gminy Wschowa,
- 2) są w wieku 60+,
- 3) są nieaktywne zawodowo (nie pracują i nie poszukują pracy).

W roku 2023 Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie skierował 5 osób do placówki wsparcia dziennego Dzienny Dom „Senior+” we Wschowie, który mieści się przy ul. Garbarskiej we Wschowie. Łącznie do wskazanej placówki w roku 2023 uczęszczało 35 osób. Dla wszystkich uczestników pobyt w placówce pozostawał nieodpłatny.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Siedlnicy

W związku z powstaniem od dnia 1 stycznia 2024r. Środowiskowego Domu Samopomocy w Siedlnicy, Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie od listopada 2023 prowadził

nabór wniosków od osób chętnych do skierowania do ŚDS w Siedlnicy. Organ jest podmiotem odpowiedzialnym za wydawanie decyzji kierujących dla uczestników placówki. Łącznie w roku 2023r. przyjęto 9 wniosków o skierowanie do Środowiskowego Domu Samopomocy. Wszystkie złożone wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie.

Potwierdzenie praw do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej - W roku 2023 w Ośrodku Pomocy Społecznej we Wschowie zostało wydanych 16 decyzji potwierdzających prawo do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Decyzje takie wydawane są w przypadku, gdy dochód osoby, która nie posiada prawa do ubezpieczenia zdrowotnego, mieści się w kryterium dochodowym, określonym w ustawie o pomocy społecznej (776 zł –osoba samotna, 600 zł – na osobę w rodzinie).

Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie w 2023 r. realizował wieloletni rządowy program "**Posiłek w szkole i w domu**" na lata 2019-2023. W ramach programu realizowano pomoc w formie pieniężnej (świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności) oraz niepieniężnej (gorący posiłek).

W ubiegłym roku programem (w formie posiłków oraz zasiłków celowych) objęto 550 osób – wnioskodawców oraz członków ich rodzin.

Z posiłków wydawanych w szkołach, przedszkolach oraz w Restauracji Fin De Siecle – punkt wydawania posiłków Wschowa, ul. Wolsztyńska 19, skorzystało 192 osoby.

Dożywianie prowadzono w 14 punktach żywieniowych.

Liczba posiłków ogółem wyniosła – 27 777.

Średni koszt posiłku wyniósł – 10,32zł.

Koszt realizacji Programu wyniósł ogółem 580 000,00 zł, w tym:

- środki własne Gminy – 177 770,00 zł.

Prace społecznie – użyteczne - W roku 2023r. Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie, na mocy porozumienia zawartego ze Starostą Wschowskim, zajmował się organizacją prac społecznie – użytecznych na terenie Gminy Wschowa. Pracownicy socjalni tutejszego Ośrodka skierowali do wykonywania prac społecznie użytecznych 16 osób bezrobotnych.

Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie w roku 2023 realizował zadania zlecone:

Wynagrodzenie dla opiekuna prawnego z tytułu sprawowania opieki nad osobą ubezwłasnowolnioną – Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie, zgodnie z postanowieniem sądu rodzinnego, jest zobowiązany wypłacić opiekunom prawnym wynagrodzenie za sprawowaną przez nich opiekę. W 2023 r. wypłacono wynagrodzenie dla opiekuna prawnego dla 3 osób w łącznej wysokości 17700,00zł za okres od lipca 2021r. do grudnia 2022r.

Ponadto, w 2023 r. Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie opłacił **składki na ubezpieczenie zdrowotne** za 15 uczestników Centrum Integracji Społecznej we Wschowie w łącznej kwocie 9 495,00 zł.

2. Dodatek mieszkaniowy

Dodatek mieszkaniowy – jest formą pomocy przeznaczoną dla osób, które spełniają łącznie trzy warunki: posiadają tytuł prawny do lokalu, spełniają kryterium dochodowe, zamieszkują lokale mieszkalne spełniające kryterium metrażowe.

W roku 2023 Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie wydał 47 decyzji przyznających dodatek mieszkaniowy. Wpłaty dodatków mieszkaniowych ilustruje poniższa tabela:

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
Dodatek mieszkaniowy	23	287	62 407,59

Na przestrzeni lat 2018-2023 w tym zakresie również zauważalny jest zmniejszenie liczby osób objętych tą formą wsparcia. Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin, które otrzymały dodatki mieszkaniowe w latach 2018-2023.

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba rodzin, którym wypłacano dodatki mieszkaniowe	85	49	39	32	28	23

3. Stypendia i zasiłki szkolne

Od stycznia 2020r. Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie zajmuje się zadaniami związanymi z realizacją pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Wschowa. Stypendium szkolne przysługuje uczniom, jeżeli miesięczny dochód na osobę w rodzinie ucznia nie przekracza kwoty wymienionej w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (600 zł). Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności, gdy w rodzinie występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, gdy rodzina jest niepełna, zdarzenie losowe. Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego.

W roku 2023 nie została wydana żadna decyzja dotycząca przyznania zasiłku szkolnego, tym samym nie wypłacono również z tego tytułu żadnego świadczenia. Natomiast wypłacono stypendia szkolne obejmujące okres II półrocza roku szkolnego 2022/2023 (tj. od 01.01.2023r. do 30.06.2023r.) dla 34 uczniów oraz I półrocza roku szkolnego 2023/2024 (tj. od 01.09.2023r. do 31.12.2023r.) dla 21 uczniów. Łączna kwota wypłaconych w roku 2023 stypendiów szkolnych wyniosła 31105,35zł.

4. Karta Dużej Rodziny

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny to system zniżek oraz dodatkowych uprawnień dla rodzin wielodzietnych. Jej posiadacze mają możliwość korzystania z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju. Przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio (każdy rodzic, który kiedykolwiek wychowywał i miał na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci może otrzymać Kartę), dzieci – do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Osoby niepełnosprawne (legitymujące się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności) otrzymają kartę na czas trwania orzeczenia o niepełnosprawności. Karta Dużej Rodziny dostępna jest w dwóch wersjach: tradycyjnej (plastikowej) oraz elektronicznej (na urządzenia mobilne).

W ramach rządowego programu dla rodzin wielodzietnych – Karta Dużej Rodziny – w 2023 roku Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie przyjął 209 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny. Łącznie wydano 460 kart tradycyjnych i 454 karty elektroniczne.

Na terenie Miasta i Gminy Wschowa zgodnie z wykazem Partnerów karty Dużej rodziny dostępnym na stronie Ministerstwa są: Bank Santander, ul. Niepodległości; PZU, ul. Niepodległości, Stacja Paliw Orlen, ul. Daszyńskiego; Jadłodajnia-Stołówka „Wschowianka”, ul. Niepodległości; Firma Słomiński, ul. Bohaterów Westerplatte; Bricomarche, ul. Wolsztyńska; Przyjemne Życie, ul. Rynek, „5.10.15”, ul. Kilińskiego, Muzeum Ziemi Wschowskiej, Plac Zamkowy i Plac Farny; Poradnia Dobry dietetyk, ul. Kilińskiego; epaka.pl, ul. Obrońców Warszawy; Martes Sport, ul. Moniuszki; Osoweks, ul. Bohaterów Westerplatte i ul. Targowa.

Liczbę wydanych Kart Dużej Rodziny w latach 2018 – 2023 przedstawia poniższa tabela.

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba wydanych Kart Dużej Rodziny	324	1018	266	154	880	914

Wzrost liczby wydanych kart dużej rodziny w latach 2022 -2023 spowodowany był wprowadzeniem uprawnień do wyższych progów zamrażających ceny prądu wynikających z ustawy z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku.

5. Praca socjalna

Praca socjalna to interdyscyplinarna działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna w szerszym rozumieniu jest jedną z form usług socjalnych, gdyż oprócz profesjonalnego poradnictwa zalicza się do niej pomoc w załatwieniu spraw codziennych oraz pomoc w utrzymywaniu kontaktów z otoczeniem.

Praca socjalna wykonywana przez pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej we Wschowie w 2023r. skierowana była do wszystkich mieszkańców z terenu Gminy Wschowa, bez względu na posiadany przez nich dochód. Pomoc pracowników socjalnych prowadzona była zgodnie z ustaleniami, bez konieczności wydania decyzji administracyjnej.

W roku 2023 ze wsparcia w formie prowadzonej pracy socjalnej skorzystało 266 rodzin, w tym 65 rodzin z terenu wiejskiego. Praca socjalna wykonywana przez asystenta rodziny i pracowników socjalnych w szczególności polegała na:

- pomocy osobom poprzez skierowanie do odpowiednich instytucji,
- umówieniu rodzin ze specjalistami z poradni psychologicznej,
- skierowaniu wniosków do sądu o wgląd w sytuację rodziny,
- pomocy w zorganizowaniu wypoczynku letniego dla dzieci,
- utrzymywaniu ścisłej współpracy z kuratorami, częste odwiedziny w rodzinach,
- pomocy w redagowaniu pism procesowych, tj. pozew o ustalenie ojcostwa i alimenty, pozew o rozwód, separację, pozew o rozdzielność majątkową między małżonkami,
- pomocy w wypełnianiu różnego rodzaju wniosków i pism urzędowych,
- współpracy ze szkołami, pedagogiem szkolnym w zakresie uzyskania informacji o małoletnich dzieciach,
- Dystrybuowaniu żywności w ramach unijnego programu Pomoc Żywnościowa,
- stałej współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy we Wschowie odnośnie aktualnych ofert pracy i szkoleń, a także uzyskiwanie potwierdzeń rejestracji osób,
- pomocy w skompletowaniu dokumentów niezbędnych do uzyskania świadczeń z ZUS- np. emerytury, renty, świadczenia uzupełniającego, dodatku pielęgnacyjnego, świadczenia wychowawczego, „Dobry Start”,
- kierowaniu osób do Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Nowej Soli o ustalenie stopnia niepełnosprawności,
- pomocy w prowadzeniu postępowania odwoławczego przed Wojewódzkim Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Gorzowie Wielkopolskim,
- stałej współpracy z placówkami służby zdrowia,
- udzielaniu poradnictwa klientom w zakresie samodzielnego rozwiązywania problemów i uczenie ich tego,
- kierowaniu wniosków z urzędu do GKRPA i PN we Wschowie,

- uświadamianiu klientom skutków choroby alkoholowej,
- motywowaniu do podjęcia leczenia odwykowego,
- kierowaniu członków rodzin dotkniętych problemem alkoholowym do Poradni Leczenia Uzależnień,
- informowaniu ofiar przemocy o przysługujących im prawach oraz formach pomocy,
- udzielaniu porad indywidualnych i rodzinnych,
- zorganizowaniu dojazdu do lekarzy specjalistów,
- udzieleniu pomocy w naturze (odzież, pościel, wózki dziecięce, podstawowe sprzęty gospodarstwa domowego, meble, organizowanie transportu mebli, wrzucenia opału do piwnicy itp.),
- reprezentowaniu interesów rodziny w innych instytucjach,
- szukaniu schronienia dla osób bezdomnych,
- szukaniu miejsc w domach pomocy społecznej i zakładach opiekuńczo – leczniczych,
- organizowaniu ogrzewania na okres zimowy osobom tego pozbawionym,
- organizowaniu wizyt lekarskich w mieszkaniach osób potrzebujących,
- organizowaniu przeprowadzki osobom i rodzinom, które w tym zakresie nie były w stanie same sobie poradzić,
- szukaniu i nawiązywaniu kontaktów z członkami rodziny, celem udzielenia osobie potrzebującej pomocy optymalnego wsparcia,
- współpracy z dzielnicowymi policji,
- współpracy z zakładami karnymi,
- udziale pracowników socjalnych w społecznej komisji mieszkaniowej powołanej przy Urzędzie Miasta i Gminy Wschowa,
- pomocy osobom bezdomnym w otrzymaniu mieszkania socjalnego.

W ramach współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie we Wschowie pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej we Wschowie w roku 2023 wytypowali **5 dzieci** z gminy Wschowa do wypoczynku letniego -Ośrodek Wczasowo-Kolonijny „Solar”, ul. Bałtycka 12, 76-107 Jarosławiec.

Pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej we Wschowie w roku 2023 współpracowali z pracownikami Urzędu i Miasta Gminy Wschowa w zakresie pomocy rodzinom w ubieganiu się o uzyskanie lokali mieszkalnych z zasobów gminnych. W roku

Pracownicy socjalni współpracowali również z sołtysami, szczególnie w okresie zimowym w celu zwiększenia bezpieczeństwa osób bezdomnych, starszych, wymagających z różnych względów wsparcia z zewnątrz.

W roku 2023 Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie współpracował z Leszczyńskim Stowarzyszeniem Bank Żywności oraz Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej, w zakresie wydawania skierowań i żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020, Podprogram 2021 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomoc Najbardziej Potrzebującym (FEAD). Łącznie tą formą pomocy zostało objętych 89 osób. W ostatnim kwartale 2023r. Ośrodek Pomocy Społecznej nawiązał współpracę z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej w Zielonej Górze w związku z nowym programem FEPŻ (do końca 2023 wydano 69 skierowań dla 145 osób). Skierowania wydawane są nadal w roku 2024r.

Ponadto rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej były objęte długoterminową pracą socjalną. W ramach pracy socjalnej pracownicy socjalni Działu Pracy Socjalnej zawierali z osobami kontrakty socjalne, indywidualne plany wychodzenia z bezdomności lub plany pracy z rodziną. Tą formą pomocy w 2023 roku objęto 35 rodzin.

Od roku 2016 na terenie miasta Wschowa funkcjonuje Centrum Integracji Społecznej „Rozwój” (CIS), który jest filią Lubuskiego Stowarzyszenia Rozwoju Regionalnego „Rozwój” w Gorzowie Wielkopolskim. W ramach współpracy pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej we Wschowie na bieżąco rekrutują osoby do realizacji Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego. W 2023 roku w/w wsparciem zostało objętych 5 osób.

Ponadto, pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej we Wschowie co roku wskazują osoby bezrobotne, które spełniają kryteria niezbędne przy wykonywaniu prac społecznie użytecznych na terenie gminy Wschowa.

6. Realizowane projekty i programy

Program „Opieka Wytchnieniowa” – edycja 2023 – Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie w 2023 roku realizował projekt Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej finansowany z Funduszu Solidarnościowego „Opieka Wytchnieniowa”- edycja 2023.

Program adresowany był do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi

z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, którzy wymagają usług opieki wytchnieniowej.

Głównym celem opieki wytchnieniowej było odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki mogły dysponować czasem, który mogły przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw.

Ze wsparcia w ramach Programu skorzystało 27 opiekunów osób niepełnosprawnych, w tym 20 opiekunów osób dorosłych i 7 opiekunów dzieci. Zrealizowano 4325 godzin usług opieki wytchnieniowej. Koszt świadczonych usług wyniósł 172 990,79 zł. Dodatkowo koszty obsługi Programu wyniosły 3360,00.

Program „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” edycja 2023 - Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie w roku 2023 realizował program: Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej edycja 2023r. Program miał na celu zapewnienie dostępności do usług asystencji osobistej, tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych. Celem rozpowszechnienia usług asystencji osobistej jest zwiększenie szans osób niepełnosprawnych na prowadzenie bardziej niezależnego/samodzielnego i aktywnego życia. Poniższa tabela wskazuje liczbę osób niepełnosprawnych oraz liczbę osób pełniących funkcję asystenta.

Ogólna liczba osób niepełnosprawnych, którym przyznano usługi asystencji osobistej	w tym z kol. 1:				Liczba asystentów osób niepełnosprawnych
	Liczba osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności sprzężoną	Liczba osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności	Liczba osób z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności	Liczba dzieci w wieku do 16 r.ż. spełniających zapisy działu III Programu	
25	12	10	3	0	20

Łącznie, w ramach Programu Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej Edycja 2023 w Gminie Wschowa, wykonano 9249 godzin usług asystenta osobistego.

Łączna kwota środków Funduszu Solidarnościowego przekazanych przez wojewodę wykorzystana na realizację Programu wyniosła 382480,91zł, w tym 7267,99zł wykorzystano na koszty obsługi zadania.

Lokalny Program Pomocy pn. „Złota Rączka” dla Seniorów zamieszkałych na terenie miasta i gminy Wschowa, którzy ze względu na sytuację socjalno - bytową lub zdrowotną takiej pomocy potrzebują.

W 2023r. do Ośrodka Pomocy Społecznej we Wschowie wpłynęły karty zgłoszenia do programu od 3 seniorów, którzy po weryfikacji spełnienia warunków, zostali zakwalifikowani do udziału w programie. Łącznie naprawionych zostało 5 usterek.

Lokalny Program osłonowy pn. "Teleopieka oraz usługa wsparcia społecznego i w czynnościach dnia codziennego dla seniorów Gminy Wschowa na rok 2023 współfinansowany programem „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 - Moduł I

i Moduł II - Program jest elementem polityki społecznej Gminy Wschowa w zakresie realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Wschowa na lata 2023-2030 . Jednym z celów strategicznych dokumentu jest aktywna polityka senioralna poprzez wzmocnienie lokalnego systemu pomocy i wsparcia dla osób starszych, dotkniętych niepełnosprawnością i chorobą psychiczną oraz zwiększenie ich samodzielności. Program składał się z dwóch modułów. Pierwszym modułem Programu była usługa teleopieki, której celem była poprawa bezpieczeństwa oraz możliwość samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania dla osób starszych przez zwiększenie dostępu do tzw. „opieki na odległość”. Usługa była realizowana za pomocą teleopaski zakładanej na nadgarstek, dająca możliwość całodobowego wezwania pomocy w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia. Dzięki opasce senior był pod kontrolą personelu medycznego w centrum alarmowym, który mógł podjąć natychmiastową reakcję na omdlenia, upadki, nieprawidłowe parametry życiowe, czy też naciśnięcie przycisku alarmowego SOS, a także niwelował uczucie codziennej niepewności i strachu osób niesamodzielnych i samotnie mieszkających. Ponadto pomoc była udzielona w ciągu kilku minut i zapobiegała często powikłaniom, których nie można cofnąć, zmniejszała tym samym ryzyko długotrwałej hospitalizacji oraz kosztów leczenia i rehabilitacji. Ten rodzaj opieki, zapewniającej natychmiastową pomoc, podnosił komfort życia i zwiększał poczucie bezpieczeństwa, zarówno osób starszych, jak i ich opiekunów. Podtrzymanie dobrej kondycji psychicznej i fizycznej osób starszych pozwoliło na ich większą

samodzielność i na dłuższe pozostawanie w dotychczasowym środowisku i miejscu zamieszkania. Drugim modulem Programu było zapewnienie usługi wsparcia społecznego i w czynnościach dnia codziennego dla seniorów. Realizacja modułu polegała na pomocy seniorom w czynnościach dnia codziennego np. spacery, rozmowy, wspólne sporządzanie posiłków, zakupy, załatwianie spraw urzędowych itp.

W roku 2023 z pierwszego modułu skorzystało 118 Seniorów , zaś z drugiego modułu – 61 Seniorów. Koszt całego programu wyniósł 55 680,81 zł (Moduł I – 20 750,82 zł i Moduł II 34 929,99zł), z czego środki własne Gminy wyniosły 31 180,81 zł (Moduł I – 14 850,82 zł, Moduł II – 16 329,99 zł). Kwota dofinansowanie z programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 wyniosła 24 500,00 zł (Moduł I - 5 900,00 zł, Moduł II – 18 600,00 zł).

7. Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminę obowiązek pokrywania kosztów pobytu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej. Wydatki na ten cel obrazuje tabela:

Rok	Rodziny zastępcze		Placówki opiekuńczo-wychowawcze		Razem	
	Liczba dzieci	Koszty Gminy	Liczba dzieci	Koszty Gminy	Liczba dzieci	Koszty Gminy
2018	18	63 001,42	13	184 772,08	31	247 773,50
2019	21	78 429,61	17	231 528,24	38	309 957,85
2020	25	98 830,07	16	293 969,98	41	392 800,05
2021	16	97 616,81	22	311 033,32	38	408 650,13
2022	28	101 387,90	24	404 016,24	52	505 404,14
2023	23	117 115,57	27	543 481,08	50	660 596,65

Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie w ramach zapewnienia wsparcia rodzinie przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze zatrudnia asystenta rodziny,

który może objąć wsparciem (w tym samym okresie) maksymalnie 15 rodzin. W 2023 roku wsparciem asystenta rodziny było objętych łącznie 16 rodzin, z tego 8 rodzin wspieranych było przez asystenta przez ponad 12 miesięcy.

Praca asystenta rodziny ma charakter kompleksowy. W pierwszej kolejności asystent rodziny dba o rozwiązanie podstawowych problemów socjalnych rodzin, mieszkaniowych, zdrowotnych czy prawnych. Pomaga również w rozwiązaniu problemów emocjonalnych, rodzinnych czy dotyczących grupy rówieśniczej. Asystent rodziny wspiera także swoich podopiecznych między innymi w podejmowaniu aktywności społecznej. Celem pracy asystenta rodziny jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Głównym zadaniem asystenta rodziny jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu. W 2023r. z **5 rodzinami** została zakończona współpraca, a zakończenie nastąpiło ze względu na **osiągnięcie celu (3 rodziny)** oraz **zaprzestanie współpracy z rodziną (2 rodziny)**. Utrzymywano stały kontakt z wychowawcami szkolnymi, kuratorami sądowymi, psychologiem, koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, pracownikami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej we Wschowie, pracownikami Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego we Wschowie, wychowawcą z placówki wsparcia dziennego. Dotychczasowe doświadczenia wskazują, że praca asystenta rodziny jest skuteczna, a wpływ na to ma szczególnie zadaniowy system pracy, który umożliwia kontakt z rodziną zgodnie z jej rytmem życia i potrzebami.

Od września 2022 roku na terenie Gminy Wschowa funkcjonuje placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie opiekuńczej i specjalistycznej dla dzieci w wieku od 7 do 15 roku życia. Placówka ta przeznaczona jest dla 15 dzieci z terenu gminy Wschowa. Siedzibą placówki jest Szkoła Podstawowa nr 1 im. Polskich Olimpijczyków we Wschowie.

Placówka realizuje następujące zadania:

- pomoc w nauce,
- organizację czasu wolnego poprzez prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych, profilaktycznych oraz treningów umiejętności,
- organizację zabaw i zajęć sportowych,
- stwarzanie warunków do rozwoju zainteresowań, kształtowanie postaw prospołecznych,

- prowadzenie edukacji i udzielanie wsparcia dla rodzin,
- terapię pedagogiczną, psychologiczną, socjoterapię oraz inne zajęcia zgodnie z ustalonymi indywidualnymi programami korekcyjnymi podopiecznych.

Ponadto zadaniem placówki jest współpraca z rodzicami lub opiekunami dziecka, placówkami oświatowymi, kuratorami, podmiotami leczniczymi oraz innymi podmiotami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży.

W roku 2023r. wydano 13 decyzji kierujących do placówki wsparcia dziennego prowadzonej przez Stowarzyszenie Przyjaciół „Jedynki” we Wschowie. W ramach prowadzonego programu w roku 2023 uczestniczyło 15 dzieci.

8. Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Zgodnie z art. 9a ust. 9 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie obsługę organizacyjno - techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie.

Do realizacji zadań Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie zobligowani są przedstawiciele jednostek oraz instytucji działających na terenie Gminy Wschowa: Komenda Powiatowa Policji, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Sąd Rejonowy, Zespół Pielęgniarek Środowiskowo - Rodzinnych „Vita-Med” Sp.c., Oświaty i organizacji pozarządowej.

Głównym zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest pomoc osobom, co do których istnieje podejrzenie, że są osobami doznającymi przemocy domowej, jak również pomoc osobom, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego działają na podstawie porozumień zawartych między Burmistrzem Wschowy, a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych. Do tych jednostek mogą zgłaszać się osoby pokrzywdzone lub osoby, które są świadkami przemocy domowej. Natomiast 5 z powyższych instytucji (OPS, Oświata, Ochrona Zdrowia, GKRPAiPN, KPP) ma ustawowy obowiązek wszcząć procedurę Niebieskiej Karty i przekazać ją do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego.

Niebieska Karta – to rozpoznanie zaburzeń życia rodzinnego wywołanych nadużywaniem alkoholu i stosowaniem przemocy, ułożenie planu pomocy oraz podjęcie działań interwencyjnych.

W 2023 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 59 formularzy „Niebieska Karta”, 42 założonych przez funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji we Wschowie, 7 zostało sporządzonych przez pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej we Wschowie, 1 został sporządzony przez pracownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławie, 1 wpłynął z Zespołu Interdyscyplinarnego w Śmiglu, 1 wpłynął z Zespołu Interdyscyplinarnego z Nowej Soli, 2 wpłynęły z Zespołu Interdyscyplinarnego w Głogowie, w tym 1 formularz błędnie przekazany został do Komendy Powiatowej Policji we Wschowie, 1 wpłynął z Komendy Powiatowej Policji w Polkowicach, a także 4 założone przez przedstawicieli oświaty (Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy we Wschowie oraz Szkołę Podstawową Nr 2 we Wschowie).

W roku sprawozdawczym odbyło się 48 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego spotykali się m.in. w ramach powoływania odpowiednich grup roboczych oraz grup diagnostyczno - pomocowych. W 2023 roku Zespół Interdyscyplinarny spotykał się 4- krotnie celem omówienia postępu kompleksowej pomocy zarówno osobom, co do których istnieje podejrzenie, że doznają przemocy domowej, jak i osobom, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową.

W posiedzeniach Zespołu regularnie uczestniczyli następujący przedstawiciele reprezentujący wschowskie instytucje: Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie, Komendę Powiatową Policji, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Sąd Rejonowy, Zespół Pielęgniarek Środowiskowo - Rodzinnych „Vita-Med”, a także przedstawiciel organizacji pozarządowej działającej na terenie Gminy Wschowa przedstawiciel oświaty oraz przedstawiciel Prokuratury Rejonowej we Wschowie.

W 2023r. w 60 rodzinach zakończono procedurę „Niebieskie Karty”. W przypadku 40 rodzin zakończenie procedury nastąpiło z powodu ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy, natomiast w 19 rodzinach zakończono procedurę z powodu rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowanych działań (np. sprawca przemocy już nie zamieszkuje z rodziną, nastąpił rozpad małżeństwa czy związku, nastąpił zgon, sprawca został odizolowany od rodziny –

przebywa w zakładzie karnym), w przypadku 1 rodziny odstąpiono od podejmowania dalszych działań.

W celu rozpatrywania poszczególnych spraw w zależności od zgłaszanych potrzeb, wynikających z indywidualnych problemów, występujących w danym przypadku powoływana była grupa robocza, a od miesiąca września 2023r. grupa diagnostyczno – pomocowa. W okresie sprawozdawczym odbyło się 25 posiedzeń grup roboczych, na których omówiono sytuację 195 osób oraz 36 posiedzeń grup diagnostyczno – pomocowych, na których omówiono sytuację 142 osób. Grupy robocze zajmują się rozwiązywaniem problemów związanych z występowaniem przemocy według procedury Niebieskie Karty, dokonują analizy sytuacji rodzinnej wypełniając formularz Niebieska Karta - C, wobec osoby której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą oraz Niebieska Karta - D z osobą wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową.

Członkami grup roboczych oraz grup diagnostyczno -pomocowych byli: pracownicy socjalni, asystent rodziny, dzielnicowi policji, kuratorzy sądowi, psychologowie oraz pedagodzy. Udział w/Wym. osób był bardzo ważny. Na spotkania grup roboczych zapraszane były ofiary przemocy oraz wzywani sprawcy. Sporządzono 47 formularzy Niebieskie Karty - C i 45 Niebieskie Karty - D. Wspólna wymiana doświadczeń, spostrzeżeń pozwala podjąć szersze działania pomocowe. Bezpośredni sposób przekazywania informacji, podejmowanie konkretnych działań niewątpliwie usprawniały pracę.

W wyniku działania grup roboczych oraz grup diagnostyczno - pomocowych:

- 12 osób podejrzanych o stosowanie przemocy domowej skierowano na zajęcia korekcyjno-edukacyjne w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie,
- 28 osób zostało skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych celem objęcia działaniami zgodnie z kompetencjami (skierowanie do udziału w grupach wsparcia dla osób uzależnionych, skierowanie do udziału w grupie terapeutycznej, poinformowanie o możliwościach prawnych dotyczących zobowiązania poddania osoby leczeniu odwykowemu, skierowanie osoby na badania biegłego sądowego, osoby doznające przemocy skorzystały z pomocy psychologa),
- w sprawie 14 rodzin skierowano pismo do Sądu Rejonowego we Wschowie o wgląd w sytuację rodziny,

- 21 osób skierowano do Punktu Konsultacyjnego dla osób pokrzywdzonych przestępstwem w ramach udzielenia poradnictwa prawnego,
- 137 osobom została udzielona pomoc w formie poradnictwa socjalnego,
- 81 osobom zaproponowano pomoc w formie poradnictwa psychologicznego,
- 23 osobom zaproponowano pomoc w formie spotkań z psychoterapeutą,
- 140 osobom została udzielona pomoc w formie poradnictwa zawodowego i rodzinnego,
- 40 rodzinom, w których dochodziło do przemocy dzieci uczestniczyły w terapii u psychologa dziecięcego oraz/lub zostały objęte wsparciem pedagoga w Szkołach.

W roku 2023 w zapobieganiu uzależnieniom i zjawiskom przemocy aktywny udział brali dzielnicowi Komendy Powiatowej Policji we Wschowie oraz pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej we Wschowie. W ramach swoich obowiązków na bieżąco odwiedzali i kontaktowali się z rodzinami, w których doszło do przemocy domowej i u których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty”. Policjanci „pierwszego kontaktu” i pracownicy socjalni podczas wizyt sprawdzali stan bezpieczeństwa członków rodziny, a także informowali sprawców przemocy o odpowiedzialności karnej za fizyczne lub psychiczne znęcanie się nad osobą najbliższą lub wspólnie zamieszkującą. Pouczali również o konieczności zaniechania stosowania przemocy wobec członków rodziny, przestrzegania norm prawnych oraz zasad współżycia rodzinnego i społecznego. Informowali także sprawcę przemocy o możliwości podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego w związku z uzależnieniem od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych oraz o możliwości uczestnictwa w programie korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców przemocy.

Zespół Interdyscyplinarny z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii oraz Urzędu Miasta i Gminy Wschowa otrzymał ulotki i plakaty dotyczące przemocy domowej oraz dostępnych form pomocy dla osób uwikłanych w przemoc domową, które są udostępniane i dystrybuowane m.in. w instytucjach biorących udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz w miejscach dostępnych dla mieszkańców miasta.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego, grup roboczych oraz grup diagnostyczno – pomocowych w 2023 r. uczestniczyli w spotkaniu superwizyjnym oraz w szkoleniu pt. Procedura „Niebieskie Karty” współpraca służb z pracownikiem socjalnym. Ponadto członkowie grup roboczych i grup diagnostyczno - pomocowych w swoich jednostkach

uczestniczyli w wielu szkoleniach wewnętrznych. Zdobytą wiedzę wykorzystywali w działaniach na rzecz Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zespół Interdyscyplinarny odpowiada za realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej. Członkowie zespołu, swoje działania skoncentrowali w miesiącu listopadzie. Wschowski Zespół Interdyscyplinarny zainicjował jak i współuczestniczył w różnych działaniach profilaktycznych na rzecz społeczności lokalnej pod hasłem „WSCHOWA WOLNA OD PRZEMOCY”. W działania profilaktyczne włączyły się instytucje: Urząd Miasta i Gminy Wschowa, Sąd Rejonowy we Wschowie, Straż Miejska we Wschowie, Komenda Powiatowa Policji we Wschowie, Zespół pielęgniarek i położnych VITA-MED, Stowarzyszenie BIS, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wschowie, Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Wschowa, CKiR we Wschowie, Placówki oświatowe, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna oraz Ochotnicza Straż Pożarna we Wschowie.

Każda z placówek oświatowych na terenie naszej Gminy została objęta działaniami profilaktycznymi. Sześciolatki ze wschowskich przedszkoli wzięły udział w zorganizowanej przez Zespół Interdyscyplinarny i Bibliotekę Publiczną Miasta i Gminy Wschowa akcji profilaktycznej „STOP PRZEMOCY”(w zorganizowanym quizie o tematyce przemocy, tworzeniu plakatów oraz czytaniu na dywanie bajek terapeutycznych). Decyzją naszej Gminy każde przedszkole, SOSW oraz każda szkoła podstawowa otrzymała zestaw książek – bajek terapeutycznych, aby właśnie tym niezwykle cennym narzędziem pracy móc wspierać najmłodszych, oswajać ich z lękiem, wszelkimi innymi trudnymi sytuacjami, z którymi muszą sobie w codziennym życiu radzić.

Uczniowie klas I- III zostali włączeni w profilaktyczne działania Zespołu Interdyscyplinarnego. Wychowawcy tych klas zostali zaproszeni do udziału w akcji profilaktycznej poprzez czytanie bajek terapeutycznych swoim podopiecznym.

Uczniowie klas IV-VI zostali zaproszeni do konkursu plastycznego- zadaniem było stworzenie plakatu o tematyce przemocowej. Każda ze szkół wzięła udział w konkursie. Prace uczniów zostały zaprezentowane w CKiR we Wschowie, poddane ocenie Burmistrza Miasta i Gminy Wschowa oraz członkom Zespołu Interdyscyplinarnego.

Najwięcej głosów, bo aż 10 otrzymał plakat wykonany przez uczniów SP nr 3 we Wschowie. Drugie miejsce zajęli uczniowie Szkoły Podstawowej w Łysinach z liczbą 9 głosów, a niewiele mniej, bo 8 głosów zdobyła praca uczniów Szkoły Podstawowej w Lginiu.

Decyzją Burmistrza Miasta i Gminy Wschowa zwycięzcy zostali nagrodzeni podwójnym bonem podarunkowym do kręgielni w Pizzerii Mafia, współfinansowanym przez właściciela pizzerii.

Zwycięskie prace można zobaczyć w Urzędzie Miasta i Gminy Wschowa.

Uczniowie klas VI-VIII miejskich szkół podstawowych wzięli udział w spotkaniu – pogadance o przemocy i cyberprzemocy prowadzonej przez Pana Łukasza Pieprzyka – przedstawiciela Komendy Powiatowej Policji we Wschowie, Komendanta Straży Miejskiej we Wschowie Pana Witolda Skorupińskiego oraz jego zastępcy Pana Michała Cieplaka. Intencją członków Zespołu Interdyscyplinarnego było przekazanie uczniom zakupionych przez Gminę Wschowa gadżetów profilaktycznych, a szczególnie wizytówki zawierającej bezpłatny numer telefonu zaufania oraz telefony lokalnych instytucji, do których mogą zgłosić się po pomoc.

Uczniowie klas najstarszych tj. VII-VIII, uczniowie szkół ponadpodstawowych (I Liceum Ogólnokształcącego we Wschowie oraz I Zespołu Szkół we Wschowie) zostali zaproszeni na emocjonujący spektakl pt. „Mam alternatywę” zaprezentowany przez uczestników Młodzieżowego Centrum Profilaktyki "Alternatywa" w Lesznie. Członkowie zespołu zadbali, aby każdy uczeń otrzymał wizytówkę z telefonami do instytucji, które mogą udzielić im pomocy.

Adresatami akcji profilaktycznej „Wschowa wolna od przemocy” byli również pełnoletni mieszkańcy naszej Gminy. Czytelnicy Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Wschowa przez cały miesiąc listopad otrzymywali zakładki do wypożyczanych książek na których umieszczone zostały w sposób prosty, jasny i zrozumiały informacje – jak mogą ochronić dziecko przed przemocą.

Rodzice uczniów SOSW oraz szkół podstawowych miejskich i wiejskich, za pośrednictwem dziennika elektronicznego, otrzymali informacje o tym, gdzie mogą zwrócić się po pomoc na terenie naszej Gminy, jeśli doświadczają przemocy.

Najstarsi mieszkańcy gminy, podczas Dni Seniora, otrzymali też ulotki i broszury dotyczące zjawiska przemocy.

Oprócz działań profilaktycznych z ramienia ZI, pracownicy tut. Ośrodka opracowywali autorskie materiały profilaktyczne- baner i plakaty "Stop przemocy", wizytówka dla uczniów, zakładka do książki z informacjami w jaki sposób można ochronić dziecko. Wszystkie materiały były rozpowszechniane podczas różnych akcji profilaktycznych

(Gminny Dzień Dziecka, otwarcie zespołu pomostów w Lginiu, otwarcie drogi w Tylewicach). Na potrzeby imprez profilaktycznych dla mieszkańców pracownicy socjalni opracowali również pytania tematyce profilaktycznej.

W roku 2023 Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie uczestniczył również w kampanii "Cięża bez alkoholu". W toku podejmowanych działań rozpropagowywane były ulotki tematyczne, gadżety, a do instytucji pomocowych jak placówek ochrony zdrowia, zostały dostarczone plakaty.

9. Świadczenia Rodzinne

Jednym z fundamentalnych zadań Ośrodka Pomocy Społecznej we Wschowie jest realizacja ustawy o świadczeniach rodzinnych. W jej ramach beneficjenci mogą ubiegać się o zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego, o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenie rodzicielskie, a także o świadczenia opiekuńcze, tj. o zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy (do 31.12.2023 r.) oraz świadczenie pielęgnacyjne.

Przyznanie zasiłku rodzinnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego, które od 2015 r. pozostaje na niezmiennym poziomie i wynosi 674,00 zł na osobę w rodzinie lub 764,00 zł na osobę w rodzinie, w przypadku, gdy jej członkiem jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności (umiarkowanym bądź znacznym). W przypadku przekroczenia ww. wartości, zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego może zostać przyznany z zastosowaniem tzw. mechanizmu złotówka za złotówkę, zgodnie z którym wysokość przysługujących świadczeń jest pomniejszana o kwotę przekroczenia dochodu pomnożoną przez liczbę osób w rodzinie.

Osoby ubiegające się o zasiłek rodzinny, mogą go otrzymać w następujących wysokościach:

- na dziecko do ukończenia 5. roku życia – 95,00 zł,
- na dziecko w wieku powyżej 5. roku życia do ukończenia 18. roku życia – 124,00 zł,
- na dziecko w wieku powyżej 18. roku życia do ukończenia 24. roku życia – 135,00 zł.

Do zasiłku rodzinnego, w przypadku spełnienia kryteriów determinujących jego przyznanie, przysługują dodatki:

- z tytułu urodzenia dziecka – jednorazowo w wysokości 1.000,00 zł,
- z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – w wysokości 400,00 zł miesięcznie,
- z tytułu samotnego wychowywania dziecka – w wysokości 193,00 zł miesięcznie, a w przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności – w wysokości 273,00 zł miesięcznie,
- z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej w wysokości 95,00 zł miesięcznie,
- z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego w wysokości 90,00 zł miesięcznie w przypadku dziecka do ukończenia 5. roku życia i w wysokości 110,00 zł miesięcznie na dziecko powyżej 5. roku życia,
- z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego – jednorazowo w wysokości 100,00 zł,
- z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:
  - na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła w wysokości 69,00 zł miesięcznie,
  - na pokrycie wydatków związanych z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła w wysokości 113,00 zł miesięcznie.

W 2023 r. zasiłki rodzinne wraz z dodatkami do zasiłków rodzinnych pobierały 444 rodziny, zaś na ten cel wydano 1 610 320,12 zł (w tym 77.982,17 zł w formie złotówki za złotówkę).

Rodziny, którym urodziło się dziecko, a także te, które objęły dziecko opieką prawną, faktyczną bądź przysposobiły dziecko, mogą ubiegać się o ustalenie prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka. Przyznanie tego świadczenia uzależnione jest także od spełnienia kryterium dochodowego, które wynosi 1.922,00 zł na osobę w rodzinie, a wartość przysługującego świadczenia to 1.000,00 zł. W omawianym roku wypłacono 78 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka dla 77 wnioskodawców.

Liczba rodzin pobierających powyższe świadczenia na przestrzeni lat 2018-2023 maleje, co obrazuje poniższa tabela:

Świadczenia rodzinne	Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie w roku 2018	Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie w roku 2019	Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie w roku 2020	Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie w roku 2021	Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie w roku 2022	Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie w roku 2023
zasiłek rodzinny	1159	914	760	634	530	444
dodatek z tytułu urodzenia dziecka	83	96	61	58	42	31
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	161	172	121	120	86	77
dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	61	62	50	47	28	17
dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	57	63	53	45	35	34
dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	209	190	182	168	151	139
dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	147	140	135	117	106	102
dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	625	579	566	478	338	284
dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	128	124	120	104	83	80

Kolejną formą wsparcia dla rodzin jest świadczenie rodzicielskie. Stanowi ono swoisty odpowiednik zasiłku macierzyńskiego; przyznawany w sytuacji, gdy matka dziecka nie jest uprawniona do ww. zasiłku bądź uposażenia za okres ustalony przepisami

Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego. Świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości 1.000,00 zł miesięcznie (przy czym jest to świadczenie podzielne) i wypłacane jest – co do zasady – przez 52 tygodnie od urodzenia się dziecka.

W 2023 r. wypłacono świadczenie rodzicielskie w wysokości 325 706,60 zł, na rzecz 63 beneficjentów.

Na przestrzeni lat 2018-2023 maleje liczba osób korzystających z tej formy wsparcia, a spadek w tym zakresie obrazuje poniższa tabela:

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Świadczenie rodzicielskie	117	119	100	84	79	63

Poza świadczeniami skierowanymi dla rodzin z dziećmi, Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie realizował także świadczenia opiekuńcze.

Jednym z nich jest zasiłek pielęgnacyjny, który przysługuje niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia, legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21. roku życia, a także osobie, która ukończyła 75 lat. Miesięczna wysokość zasiłku to 215,84 zł.

W 2023 r. wypłacono 11.205 zasiłków pielęgnacyjnych dla 965 beneficjentów, przeznaczając na ten cel 2 418 487,20 zł.

W 2023 r. ze wsparcia udzielonego w formie specjalnego zasiłku opiekuńczego skorzystały tylko 2 osoby. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, które nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Warunkiem koniecznym do przyznania omawianego świadczenia jest spełnienie kryterium dochodowego, które wynosi 764,00 zł na osobę w rodzinie. Wysokość przysługującego świadczenia to 620,00 zł miesięcznie.

W 2023 r., na mocy ustawy o świadczeniu wspierającym, wygaszono specjalny zasiłek opiekuńczy, w ten sposób, że – począwszy od 01.01.2024 r. – nie ma możliwości ustalenia uprawnień do tej formy wsparcia dla osób, które nie nabyły do niego uprawnień na dotychczasowych zasadach.

Miesięczna wysokość świadczenia pielęgnacyjnego w 2022 r. wynosiła 2 458,00 zł (dla porównania, w związku z coroczną waloryzacją, w 2022 r. świadczenie pielęgnacyjne wynosiło 2 119,00 zł miesięcznie, a w 2024 r. wynosi 2 988,00 zł miesięcznie).

W 2023 r. wypłacono 2 483 świadczenia pielęgnacyjne, czyli o 170 więcej w stosunku do roku poprzedniego, dla 227 beneficjentów. Na ten cel przeznaczono 6 030 212,53 zł.

Z tytuł pobierania specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego mogą być opłacane składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne.

W 2023 r. na ten cel przeznaczono łącznie 1 532 510,00 zł, w tym:

- 1 269 619,00 zł na składki na ubezpieczenia społeczne,
- 262 724,00 zł na składki na ubezpieczenia zdrowotne.

10. Zasiłek dla opiekuna

Zasiłek dla opiekuna przysługuje osobom, które z dniem 1 lipca 2013 r. na skutek zmiany przepisów utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Zasiłek dla opiekuna przysługuje osobom, które złożyły wniosek o to świadczenie do dnia 15 września 2014 r. Prawo do świadczenia może być przyznane również po tym terminie – w kontynuacji świadczenia (jeśli orzeczenie o stopniu niepełnosprawności osoby, nad którą jest sprawowana opieka było wydane na czas określony).

Zasiłek dla opiekuna przysługuje w wysokości 620,00 zł miesięcznie, niezależnie od wysokości dochodów w rodzinie.

W 2023 r. ww. świadczenie było wypłacane dla 4 osób, a poniesione z tego tytułu wydatki wyniosły 27 280,00 zł. Ponadto za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna, opłacane były składki na ubezpieczenie społeczne w łącznej wysokości 2 218,00 zł, a także składki na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 670,00 zł.

11. Za życiem

Program *Za życiem* ma na celu udzielenie wsparcia kobietom w ciąży i ich rodzinom, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, w sytuacji niepowodzeń położniczych, a także dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, powstałe w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Jednym z elementów programu *Za Życiem* jest jednorazowe świadczenie pieniężne z tytułu urodzenia dziecka w wysokości 4.000,00 zł. Świadczenie to przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód.

W 2023 r. Ośrodek Pomocy Społecznej nie wypłacał powołanego świadczenia.

12. Świadczenie wychowawcze

Świadczenie wychowawcze to świadczenie, które przysługuje – co do zasady – na każde dziecko, do ukończenia przez nie 18. roku życia w wysokości 500,00 zł miesięcznie (wartość obowiązująca do 31.12.2023 r.). Przyznanie świadczenia wychowawczego nie jest uzależnione od kryterium dochodowego.

Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie zajmował się realizacją ww. zadania do 31.12.2021 r. – w zakresie ustalania do niego prawa, natomiast do 31.05.2022 r. wypłacał powołane świadczenie.

Niemniej – w związku z zastosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego – w dalszym ciągu Organ zajmuje się sprawami związanymi z powyższym zagadnieniem (tj. uchylenie prawa do świadczeń, ich przyznawanie, sporządzanie list wypłat oraz comiesięcznych sprawozdań rzeczowo-finansowych).

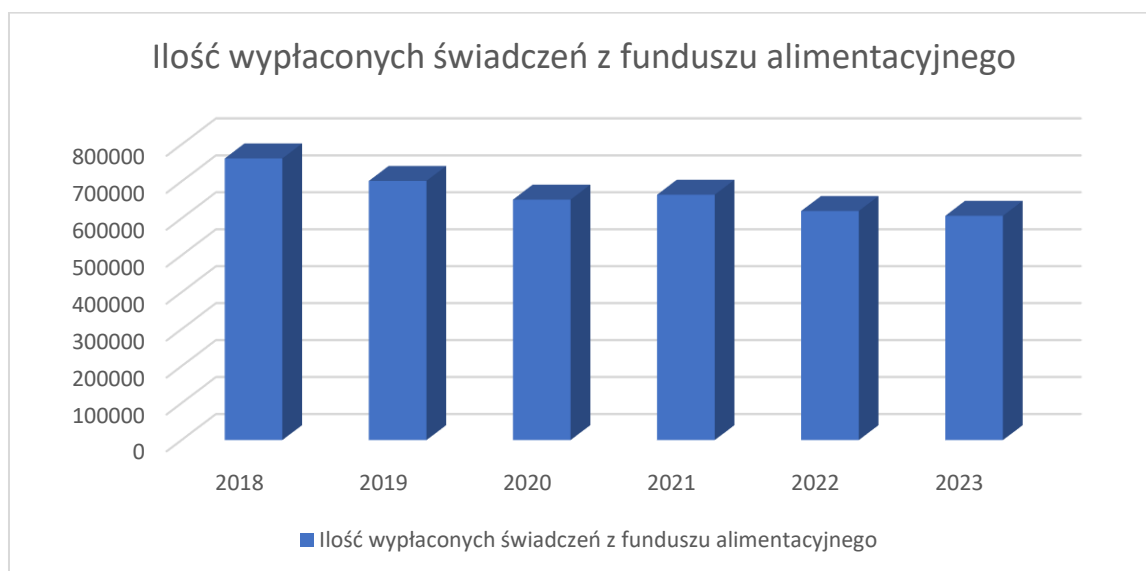
W roku 2023 r. Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie wypłacił łącznie 196 świadczeń wychowawczych, przeznaczając na ten cel 97 806,50 zł.

11. Fundusz alimentacyjny

Kryterium dochodowe uprawniające do pobierania świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów do 30.09.2023 r. wynosiło 900,00 zł na osobę w rodzinie,

natomiast – począwszy od 01.10.2023 r. – wynosi 1.209,00 zł na osobę w rodzinie. Od 1 października 2020 r. świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane są również w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, zgodnie z regulacją zawartą w art. 9 ust. 2a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Wówczas świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującej danej osobie uprawnionej a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie.

W związku z realizacją powyższej ustawy w 2023 roku tutejszy Ośrodek wypłacił świadczenia z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę 607 135,19 zł, natomiast liczba wypłaconych świadczeń w roku 2023 r. wynosiła 1 323.

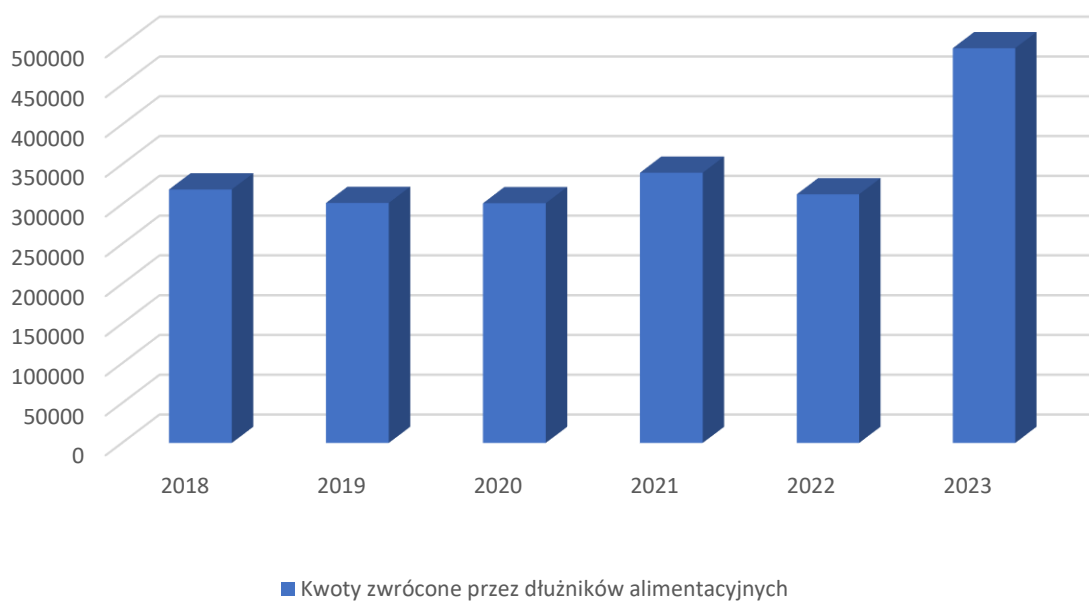

Ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego w Ośrodku Pomocy Społecznej we Wschowie w 2023 r. korzystało 111 rodzin obejmując 122 osoby uprawnione do pobierania świadczeń.

W ciągu 2023 roku w Ośrodku Pomocy Społecznej we Wschowie zarejestrowanych było 275 dłużników alimentacyjnych mieszkających na terenie gminy Wschowa.

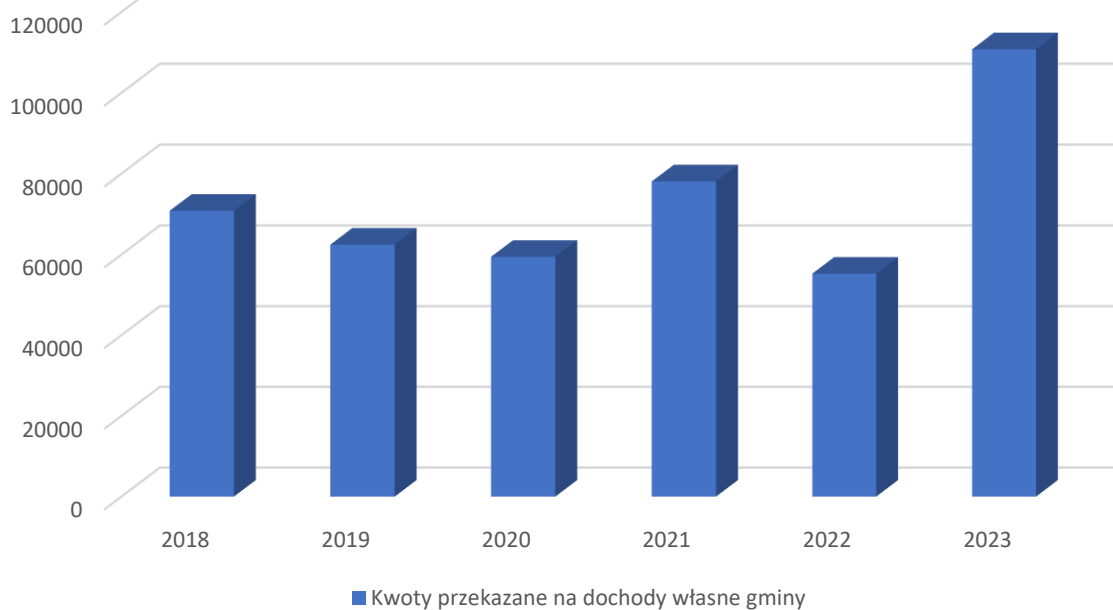
W związku z przeprowadzonymi przez tutejszy Ośrodek postępowaniami w stosunku do dłużników alimentacyjnych, zmierzającymi do zwiększenia egzekucji należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, dłużnicy alimentacyjni w roku 2023 zwrócili 496 088,61 zł, co stanowi 81,71 % kwoty wypłaconych świadczeń.

Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych

Z powyższej kwoty na dochody własne gminy przekazano kwotę 110.764,52 zł.

Kwoty przekazane na dochody własne gminy

14. Dodatki dla gospodarstw domowych

Dodatek węglowy

Dodatek węglowy przysługiwał gospodarstwom domowym, dla których głównym źródłem ogrzewania jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe – zasilane węglem kamiennym, brykietem lub peletem, zawierającymi co najmniej 85% węgla kamiennego.

Przy ustaleniu prawa do dodatku węglowego nie obowiązywało kryterium dochodowe, a dodatek przysługiwał również gospodarstwom, które już zakupiły węgiel. Dodatek przysługiwał w stałej kwocie – 3 000,00 zł.

Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie w 2023 r. wypłacił 1 dodatek węglowy, przeznaczając na ten cel 3 000,00 zł.

Dodatek elektryczny

Dodatek elektryczny został pomyślany jako wsparcie dla tych gospodarstw domowych, które jako główne źródło ogrzewania stosują energię elektryczną. Wysokość dodatku elektrycznego została zróżnicowana w zależności od rocznego zużycia energii elektrycznej uprawnionego gospodarstwa domowego. W przypadku, gdy zużycie w 2021 r. nie przekraczało 5 MWh, kwota dodatku wynosi 1 000,00 zł. Jeżeli zużycie energii elektrycznej w gospodarstwie domowym w 2021 r. przekroczyło 5 MWh, wówczas kwota dodatku to 1 500,00 zł. Aby uzyskać dodatek elektryczny w podwyższonej kwocie, do wniosku należało dołączyć rozliczenie z przedsiębiorstwem energetycznym, potwierdzające zużycie energii elektrycznej w 2021 r. przekraczające 5 MWh.

W 2023 r. wypłacono dodatek elektryczny dla 501 gospodarstw domowych, na łączną kwotę 61 000,00 zł.

Refundacja podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe

Zgodnie z ustawą z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu, o zwrot podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe, mogą się ubiegać te gospodarstwa domowe, które używają gazu do celów grzewczych, a ponadto dokonały zgłoszenia tego źródła

ogrzewania do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. Warunkiem koniecznym otrzymania tej formy wsparcia – poza spełnieniem kryterium dochodowego, które wynosi 1.500,00 zł na osobę w gospodarstwie domowym wieloosobowym i 2 100,00 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego – niezbędne jest przedłożenie faktury dokumentującej dostarczenie paliw gazowych do tego odbiorcy przez to przedsiębiorstwo energetyczne oraz dowodu uiszczenia zapłaty za tę fakturę.

W 2023 r. wypłacono refundację podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe dla 56 wnioskodawców, na łączną kwotę 20 474,13 zł.

15. Świadczenia dla obywateli Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z związku z konfliktem zbrojnym i inne wynikające z specustawy

W roku 2023, Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie, przyczynił się także do częściowej poprawy sytuacji finansowej obywateli Ukrainy, którzy przybyli na teren gminy Wschowa w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy, w postaci ustalenia uprawnień do świadczeń rodzinnych.

Wsparciem w formie świadczeń rodzinnych objętych zostało 10 rodzin – w tym 6 rodzinom przyznano zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego), 3 rodzinom – jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka, a także dla 4 osób świadczenie rodzicielskie. Łącznie na ten cel przeznaczono w 2023 r. 51 186,20 zł.

Obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny, i który został wpisany do rejestru PESEL, przysługuje pomoc w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe. W roku 2023r. przyznano 3 jednorazowe świadczenia pieniężne dla osób , które opuściły Ukrainę w związku z konfliktem zbrojnym na łączna kwotę 900,00zł.

Każdemu podmiotowi, w szczególności osobie fizycznej prowadzącej gospodarstwo domowe, który zapewni, na własny koszt, *zakwaterowanie* i wyżywienie obywatelom Ukrainy, o których mowa w art. 1 ust. 1, może być przyznane na jego wniosek świadczenie pieniężne z tego tytułu nie dłużej niż za okres 120 dni od dnia przybycia obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Okres wypłaty świadczenia może być przedłużony w szczególnie uzasadnionych przypadkach. W roku 2023r.

wpłynęły 23 wnioski o przyznanie świadczenia za zakwaterowanie i wyżywienie obywateli Ukrainy. W roku 2023r. przyznano 22 świadczenia, w tym jedno z wniosku złożonego w 2022r., 1 wniosek pozostawiono bez rozpatrzenia oraz 1 wniosek zakończył się odmową przyznania świadczenia. W roku 2023r. z ww. tytułu wypłacono łącznie 1 15 640,00zł.

16. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wschowa

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wschowa na lata 2023-2030 została przyjęta Uchwałą Nr XLIX/466/2023 Rady Miejskiej we Wschowie z dnia 26 stycznia o 2023 roku.

Dokument ten stanowi wyraz lokalnej polityki społecznej zmierzającej do poprawy standardów życia wszystkich mieszkańców gminy Wschowa.

Zgodnie z Zarządzeniem nr B.0050.55.2023 Burmistrza Miasta i Gminy Wschowa z dnia 22 marca 2023 r. został powołany Zespół ds. monitoringu realizacji Strategii przy czym instytucją koordynującą działania związane z wdrażaniem Strategii jest Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie.

Wizja rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Wschowa została opracowana w oparciu o analizę sytuacji społecznej, wyniki badań ankietowych oraz identyfikację głównych obszarów problemowych i brzmi następująco: Gmina Wschowa jest miejscem zapewniającym bezpieczeństwo swojej zintegrowanej wspólnoty. Dzięki prowadzonej polityce, Gmina w pełni wspiera rozwijanie potencjału swoich mieszkańców, w tym osób starszych, z niepełnosprawnościami i zagrożonych wykluczeniem społeczny, ale jest również przyjazna dla swojego otoczenia – wzbudza zaufanie wśród obecnych i potencjalnych partnerów, z którymi nawiązuje współpracę międzyinstytucjonalną i międzysektorową. Tak sformułowana wizja pozwoliła na zdefiniowanie misji, czyli roli, jaką pełni Strategia w zakresie lokalnej polityki społecznej. Misją Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Wschowa na lata 2023-2030 jest zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańców we wszystkich aspektach życia społecznego oraz maksymalizacja efektywności i skuteczności działań płynących we współpracy i synergii instytucji publicznych oraz mieszkańców świadomych swojego wpływu na rozwiązywanie problemów społecznych.

Realizacja powyższego założenia wymaga współpracy środowisk działających bezpośrednio w sektorze pomocy społecznej, jak również podmiotów i innych instytucji funkcjonujących na terenie gminy, a także aktywności mieszkańców gminy.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wschowa na lata 2023-2030 obejmuje cele strategiczne, które wyznaczają cele operacyjne nakreślające kierunki podejmowanych działań przez poszczególne podmioty działające na terenie gminy Wschowa.

Do oceny stopnia realizacji wyznaczonych celów operacyjnych wykorzystano wskaźniki monitoringowe określone w tabelach osiągniętych wskaźników zawartych w kolejnej części niniejszego opracowania. Monitoring prowadzony jest w oparciu o określone wskaźniki, zmienne wyrażone liczbowo obrazujące stan realizacji Strategii. Opracowanie raportu z monitoringu realizacji Strategii w 2023 roku opierało się na analizie danych przekazanych od podmiotów – wchodzących w skład Zespołu monitorującego, sprawozdań Ośrodka Pomocy Społecznej we Wschowie, Zespołu Interdyscyplinarnego, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii oraz informacji przekazanych przez Powiatowy Urząd Pracy we Wschowie.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wschowa na lata 2023-2030 opiera się na pięciu głównych celach strategicznych:

1. Integracja rodzin oraz wzmocnienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców i opiekunów.

Cel operacyjny 1: Podnoszenie umiejętności opiekuńczych i wychowawczych rodziców.

Cel operacyjny 2: Wzmocnienie więzi i integralności rodzin.

2. Aktywna i włączająca polityka senioralna, wobec osób z niepełnosprawnościami i dotkniętych zaburzeniami psychicznymi.

Cel operacyjny 1: Wzmocnienie lokalnego systemu pomocy i wsparcia dla osób starszych, dotkniętych niepełnosprawnością i chorobą psychiczną oraz zwiększenie ich samodzielności.

Cel operacyjny 2: Zwiększenie aktywności osób zależnych i niesamodzielnych w lokalnej społeczności i oraz włączenie ich w życie społeczno-kulturalne Gminy.

Cel operacyjny 3: Wspieranie osób w kryzysie emocjonalnym skorzystania z profesjonalnej pomocy, a także zwiększenie świadomości społecznej na temat zdrowia psychicznego.

3. Kompleksowe wsparcie osób dotkniętych uzależnieniami w rozwiązaniu trudnej sytuacji życiowej i wzmocnienie oddziaływań profilaktycznych w tym obszarze.

Cel operacyjny 1: Świadczenie wieloaspektowego wsparcia osobom dotkniętym uzależnieniem.

Cel operacyjny 2: Opóźnienie wieku inicjacji alkoholowej wśród dzieci i młodzieży oraz przeciwdziałanie podejmowaniu przez nich zachowań ryzykownych.

Cel operacyjny 3: Wzmacnianie postaw abstynenckich ukierunkowanych na zdrowie wśród mieszkańców.

4. Ochrona członków rodzin w kryzysie przemocy i wspieranie osób stosujących przemoc wobec bliskich.

Cel operacyjny 1: Świadczenie wsparcia i terapii dla osób zmagających się z problemem przemocy w rodzinie.

Cel operacyjny 2: Intensyfikacja oddziaływań profilaktycznych oraz edukacji publicznej w obszarze przemocy w rodzinie.

5. Integracja społeczno-zawodowa osób pozostających bez zatrudnienia i zagrożonych wykluczeniem.

Cel operacyjny 1: Redukcja skali bezrobocia w Gminie oraz wzmocnienie kompetencji zawodowych osób bezrobotnych.

Cel operacyjny 2: Integracja społeczna osób dotkniętych ubóstwem lub zagrożonych wykluczeniem społecznym.

W kolejnej części raportu przedstawiono wskaźniki zrealizowanych działań w 2023 roku, zmierzających do osiągnięcia wyznaczonych celów strategicznych.

CEL STRATEGICZNY NR 1

Integracja rodzin oraz wzmocnienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców i opiekunów.

Cel operacyjny 1: Podnoszenie umiejętności opiekuńczych i wychowawczych rodziców.

Kierunki działań	Zakładane rezultaty	Wskaźniki	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Termin realizacji	Jednostki	Realizacja 2023 rok
Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze pomocy asystenta rodziny.	Poprawa sytuacji rodzin mających trudności opiekuńczo-wychowawcze.	Liczba asystentów rodziny/Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta.	1/12	do 1/15	2023-2030	OPS	1/16¹
Inicjowanie działań mających na celu utworzenie rodziny wspierającej oraz popularyzowanie tej formy wsparcia wśród mieszkańców.	Wsparcie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze dzięki pomocy rodziny wspierającej.	Liczba działań promocyjnych.	0	2	2023-2030	OPS	2²
Rozpowszechnianie informacji wśród rodzin na temat możliwości poradnictwa psychologicznego, rodzinnego i prawnego oraz uzyskania pomocy w przypadku doświadczenia problemów.	Wzrost świadomości mieszkańców na temat możliwości uzyskania wsparcia na terenie Gminy.	Liczba upowszechnionych informacji.	1	2	2023-2030	OPS, UMiG, jednostki oświatowe, BP, CKiR, MZW, PCPR	9³
Organizowanie warsztatów dla rodziców wzmacniających kompetencje wychowawcze, w tym w zakresie komunikacji, zarządzania budżetem, gotowania, itp.	Podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców.	Liczba rodziców objętych działaniami wzmacniającymi kompetencje wychowawcze.	10	25	2023-2030	OPS, UMiG, jednostki oświatowe, PPP, PWD	32

Dystrybucja materiałów edukacyjnych z zakresu sposobów podnoszenia kompetencji rodzicielskich wśród opiekunów podczas spotkań w placówkach oświatowych i przy okazji wydarzeń okolicznościowych.	Upowszechnienie działań z zakresu doskonalenia umiejętności rodzicielskich.	Nakład upowszechnionych materiałów.	0	700	2023-2030	OPS, UMiG, Jednostki oświatowe, PWD	1065⁴
Zabezpieczenie finansowe pobytu dzieci w pieczy zastępczej.	Poprawa sytuacji dzieci, które nie mogą mieć zapewnionej opieki w rodzinie naturalnej.	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.	42	50	2023-2030	OPS, UMiG, PCPR, Sąd	50
Zapewnienie wsparcia dla rodziców, którym ograniczono możliwość opieki nad dzieckiem i prowadzenie z nimi pracy w celu poprawy sytuacji i powrotu dziecka z pieczy zastępczej.	Poprawa funkcjonowania rodzin, z których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.	Liczba podjętych kontaktów z rodzicami dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej celem podjęcia współpracy w zakresie powrotu dzieci do rodziny biologicznej.	20	min. 80% rodzin	2023-2030	OPS, PPP, PCPR	80 % ⁵
Organizowanie wydarzeń na rzecz promocji rodzicielstwa zastępczego.	Popularyzacja rodzicielstwa zastępczego oraz ograniczenie skali umieszczania dzieci w pieczy instytucjonalnej.	Liczba zorganizowanych wydarzeń.	0	2	2023-2030	OPS, PPP, PCPR	3⁶

Dofinansowanie dzieci z Gminy Wschowa uczęszczających do prywatnych żłobków.	Zapewnienie opieki dzieciom do lat 3 oraz umożliwienie rodzicom podjęcie lub powrót do zatrudnienia.	Liczba dzieci objętych dofinansowaniem.	73	80	2023-2030	UMiG	73 ⁷
Inicjowanie działań w celu utworzenia stałej grupy wsparcia dla rodziców/opiekunów z problemami opiekuńczo-wychowawczymi przy OPS.	Wsparcie rodzin przeżywających trudności i zwiększenie ich wiedzy w zakresie prawidłowego wychowania dzieci.	Liczba podjętych działań.	0	1	2023-2030	OPS, UMiG	1 ⁸

Cel operacyjny 2: Wzmocnienie więzi i integralności rodzin.

Kierunki działań	Zakładane rezultaty	Wskaźniki	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Termin realizacji	Jednostki	Realizacja 2023 rok
Monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin dysfunkcyjnych poprzez współpracę z placówkami oświatowymi oraz instytucjami kulturalno-rekreacyjnymi.	Poprawa sytuacji życiowej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.	Liczba podjętych działań monitoringowych.	124	100	2023-2030	OPS, jednostki oświatowe, CKiR, BP, PWD	82
Współpraca z placówkami oświatowymi w celu dostosowywania podejmowanych działań do problemów występujących wśród dzieci oraz ich rodzin.	Poprawa jakości i stopnia dostosowania usług skierowanych do dzieci i młodzieży.	Liczba podjętych działań diagnozujących problemy wśród dzieci.	1	1	2023-2030	OPS, jednostki oświatowe, PWD	0 ⁹

Organizacja zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych, w tym w ramach działalności statutowej jednostek organizacyjnych Gminy, rozwijających zainteresowania.	Zagospodarowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży, rozwój ich zainteresowań oraz wzmocnienie integracji rówieśniczej.	Liczba sekcji i grup w BP/CKiR.	4/8	5/10	2023-2030	UMiG, OPS, CKiR, BP, PWD, jednostki oświatowe	4/8 ¹⁰
Rozwinięcie oferty kulturalnej BP oraz CKiR.	Zwiększenie dostępności do kreatywnych zajęć w Gminie.	Liczba działań podjętych przez BP/CKiR.	64/71	75/85	2023-2030	UMiG, BP, CKiR, NGO	72/ 274 ¹¹
Organizowanie, wspieranie i promocja imprez/wydarzeń adresowanych do osób dorosłych oraz rodzin z dziećmi (pikniki, festyny rodzinne, konkursy, wycieczki, warsztaty tematyczne itp.).	Zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego dla osób dorosłych oraz rodzin z dziećmi. Wzrost integracji mieszkańców Gminy oraz wzmocnienie więzi rodzinnych.	Liczba zorganizowanych wydarzeń.	20	20	2023-2030	UMiG, OPS, CKiR, BP, PWD, jednostki oświatowe, PK	20 ¹²
Udzielanie uczniom pomocy w formie stypendiów i zasiłków szkolnych.	Poprawa funkcjonowania dzieci z rodzin z trudną sytuacją materialną.	Liczba dzieci objętych wsparciem.	92	80	2023-2030	UMiG, OPS, jednostki oświatowe	64 ¹³
Zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego dla uczniów w szkołach na terenie Gminy.	Zwiększenie dostępności do pomocy pedagogicznej/psychologicznej dla uczniów w jednostkach oświatowych.	Liczba konsultacji udzielonych przez specjalistów PPP.	347	450	2023-2030	UMiG, PPP, jednostki oświatowe, NGO	555 ¹⁴

Organizowanie zajęć wyrównawczych dla uczniów mających trudności w nauce.	Zapobieganie nasileniu się nierówności społecznych wśród dzieci ze względu na dostęp i jakość edukacji.	Liczba szkół prowadzących zajęcia wyrównawcze.	8	7	2023-2030	jednostki oświatowe	7
Inicjowanie działań w celu utworzenia Klubu Młodzieżowego dla dzieci i prowadzenia w nim oddziaływań profilaktycznych przez streetworkera.	Umożliwienie dzieciom twórczego i bezpiecznego spędzania czasu wolnego i integracji rówieśniczej.	Liczba podjętych działań.	0	powyżej 2	2023-2030	UMiG, OPS, NGO, CKiR	1 ¹⁵
Organizowanie i finansowanie wypoczynku oraz półkolonii dla dzieci z rodzin dotkniętych uzależnieniem/przemocą oraz o ograniczonych możliwościach finansowych.	Aktywne animowanie czasu wolnego dla dzieci oraz umożliwienie im integracji w środowisku rówieśniczym	Liczba dzieci uczestniczących w wypoczynku.	10	20	2023-2030	OPS, UMiG, CKiR, BP, MZW, PWD, jednostki oświatowe, NGO	20 ¹⁶
Cykliczne organizowanie gminnej półkolonii profilaktycznej (z seansami filmowymi, grami terenowymi, itp.) dla dzieci i młodzieży szkolnej.	Wzmocnienie oddziaływań profilaktycznych i organizowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży w Gminie.	Liczba dzieci uczestniczących w półkolonii.	200	200	2023-2030	OPS, UMiG, CKiR, BP, MZW, PWD, jednostki oświatowe, NGO	200
Kierowanie dzieci z rodzin objętych pomocą społeczną na kolonie i obozy realizowane przez PCPR.	Wsparcie dzieci w prawidłowej integracji rówieśniczej.	Liczba dzieci uczestniczących w wypoczynku.	10	do 15	2023-2030	OPS, PCPR	20

Organizowanie szkoleń/ warsztatów, superwizji i wizyt studyjnych rozwijających kompetencje zawodowe pracowników instytucji zajmujących się wspieraniem rodziny.	Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu pracowników instytucji publicznych oraz zwiększenie ich kompetencji i umiejętności.	Liczba zorganizowanych działań.	1	3	2023 2025 2027 2029	UMiG, OPS	2 ¹⁷
---	---	---------------------------------	---	---	------------------------------	-----------	-----------------

¹ zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w 2023 roku asystent rodziny obejmował wsparciem 15 rodzin, z jedną rodziną praca została zakończona i wsparcie otrzymała kolejna rodzina

² informacja o możliwości pełnienia funkcji rodziny wspierającej jest umieszczona na stronie www OPS oraz udostępniona na totemach ogłoszeniowych na terenie miasta Wschowa

³ PCPR upowszechniał informacje o możliwości uzyskania wsparcia o psychologa mobilnym, psychologa w języku migowym, interwencji kryzysowej, OPS – Punkcie Informacyjno-Konsultacyjny przy GKRPAiPN, nieodpłatnej pomocy prawnej przy Starostwie Powiatowym we Wschowie, podczas konsultacji wychowawczych prowadzonych przez asystenta rodziny, podczas poradnictwa rodzinnego prowadzonego przez pracowników socjalnych, UMiG – rozpowszechniał informacje o poradnictwie psychologicznym, rodzinnym, prawnym i w przypadku doświadczania problemów podczas lokalnych wydarzeń, BP – zamieścił post na portalu społecznościowym Facebook informacje o ofercie PP-P we Wschowie,

⁴ Upowszechniano ulotki nt.: UMiG -“Przepis na dobrą relację”, ”Mam wpływ na to kim jestem”, “ja I moi bliscy”, OPS – „Dzieci w wirtualnej sieci”, Skuteczna komunikacja z dzieckiem. Czego unikać?, Jak rozmawiać z dzieckiem?

⁵ nawiązano kontakt z 32 rodzicami biologicznymi z 40; 10 rodziców biologicznych nie żyje.

⁶ 1. Organizacja koncertu dla rodzin zastępczych w ramach obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego (30.05.2023r.) i wyświetlenie spotu promującego rodzicielstwo zastępczego, który został nagrany specjalnie na tę okazję; 2. Wyjścia na teren miast: 12.09.2023r.-Wschowa, 13.09.2023r.-Sława, 22.09.2023r.- Szlichtyngowa w celu promowania rodzicielstwa zastępczego. Rozdawanie ulotek oraz przybliżanie przechodniom idei rodzicielstwa zastępczego. Rozdawanie cukierków i balonów. 3. W dniu 16.10.2023r. w Bibliotece Publicznej – Miasta i Gminy we Wschowie odbyło się spotkanie dotyczące rodzicielstwa zastępczego na terenie Powiatu Wschowskiego pn. “Blaski i cienie rodzicielstwa zastępczego”, w ramach kampanii społecznej “RODZINA ZASTĘPCZA-BEZPIECZNY PRZYSTANEK”. Podczas spotkania pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Wschowie oraz psycholog z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej we Wschowie przybliżyli słuchaczom tematykę rodzicielstwa zastępczego i odpowiadali na zadawane pytania.

⁷na terenie gminy Wschowa istnieją 73 miejsca w żłobkach, wszystkie dzieci zostały objęte dofinansowaniem

⁸przy OPS we Wschowie funkcjonuje stała forma wsparcia dla rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, jest to grupa wsparcia składająca się z specjalistów tj. asystent rodziny, pracownik socjalny, kurator zawodowy, pedagog szkolny, wychowawca szkolny

⁹ ankietę diagnozującą problemy wśród dzieci jest w trakcie przygotowywania

¹⁰ BP - Ferie w Bibliotece, Klubik Malucha, Bajanie na dywanie, Wschowski uniwersytet dziecięcy; CKiR – sekcja plastyczna, grupa szachowa, grupa fotograficzna, młodzieżowa orkiestra dęta, pracownia manualno- kreatywna, sekcja wokalna, pracownia Orange- świetlica multimedialna, grupa projektowa „Fajna Ferajna.

¹¹BP: WUD -13 zajęć, Bajanie na dywanie – 5 zajęć, ferie w bibliotece – 6 zajęć, Klubik Malucha - 48 zajęć; CKiR: LETNI ZAKĄTEK-wakacje w CKiR 24 lipca do 4 sierpnia 10 spotkań; LABORATORIA PRZYSZŁOŚCI - lekcje warsztatowe 2 spotkania; projekt FAJNA FERAJNA 20.09. do 02.12.2023: wycieczka krajoznawcza, survival Kids, warsztaty ceramiczne, przedstawienie, na podsumowanie projektu LISTY DO ŚW.MIKOŁAJA – 14 spotkań w ramach projektu

sekcja kreatywna - 12 warsztatów; sekcja szachowa- 42 spotkania dla młodzieży, 46 spotkań dla dorosłych; sekcja brydza sportowego -20 spotkań, sekcja plastyczna - 43 spotkania;

Pracownia Orange - 13 spotkań; Spotkania dla dzieci na sołectwach - Siedlnica i Dębowa Łęka – 2 spotkania; zespół SEDNO - 70 spotkań i w tym występy we Wschowie

¹²Festyny: w Lginiu i w Tylewicach, Biegi „twarda 5”, konkursy tematyczne, otwarcie Parku Wolsztyńskiego, organizacja dnia matki, zawody sportowe, wydarzenia dla seniorów, organizacja gminnego dnia dziecka, półkolonia, organizacja dnia nauczyciela, Joga dla mam i dzieci, rajdy rowerowe, kolędowanie z Mikołajem, dyktando o piór Burmistrza, warsztaty tematyczne, spotkania z ciekawymi osobami, zajęcia dla dzieci w miejscowościach: Przyczyna Dolna, Siedlnica, Tylewice, Konradowo, realizacja projektów „Fajna ferajna” i Pracownia Orange, kino, koncerty.

¹³ OPS – 55 uczniów z rodzin o trudnej sytuacji materialnej otrzymało stypendia socjalne o charakterze szkolnym, UMiG – 9 stypendia sportowe

¹⁴PP-P 131 konsultacji psychologiczno-pedagogicznych, jednostki oświatowe 424 konsultacji psychologiczno-pedagogicznych – wskaźnik znacznie wyższy, co wynika z obowiązku szkół, powstałego od roku szkolnego 2023/2024 w zapewnieniu wsparcia psychologa

¹⁵ UMiG podjął działania w celu powołania młodzieżowej rady, ponadto pełnomocnik ds. młodzieży prowadzi działania w celu organizacji czasu wolnego dla młodzieży

¹⁶ wśród 200 dzieci biorących udział w wypoczynku 20 dzieci pochodziło z rodzin dotkniętych uzależnieniem/przemocą oraz o ograniczonych możliwościach finansowych

¹⁷szkolenie dla Zespołu Interdyscyplinarnego, warsztaty dla nauczycieli nt. uzależnienia od komórki i Internetu wśród dzieci i młodzieży, co może zrobić nauczyciel.

Analiza powyższych danych świadczy o podejmowanych działaniach przez poszczególne instytucje gminne na rzecz integracji rodzin i wzmocnieniu kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców i opiekunów. Rodziny na terenie Gminy Wschowa miały dostęp do informacji na temat możliwości korzystania z różnych form wsparcia specjalistycznego ukierunkowanego na podnoszenie kompetencji opiekuńczych i wychowawczych. Ponadto rodziny przeżywające trudności opiekuńczo-wychowawcze miały zapewnioną pomoc asystenta rodziny, w 2023 roku asystent rodziny obejmował wsparciem maksymalną liczbę rodzin przewidzianą ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W sytuacji gdy rodzice biologiczni nie wypełniali w sposób prawidłowy funkcji opiekuńczo-wychowawczej Gmina Wschowa zabezpieczała finansowo pobyt dzieci z tych rodzin w pieczy zastępczej. W/Wymienionych przypadkach pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy podejmowali kontakty z rodzicami biologicznymi w zakresie możliwości powrotu dzieci do rodziny biologicznej. W zakresie wzmocnienia więzi i integralności między instytucjami były podejmowane działania diagnozujące problemy wśród dzieci, W celu poprawy sytuacji życiowej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych podejmowane były działania monitorujące. W celu uzyskania diagnozy problemów wśród dzieci jest przygotowywana ankieta. Instytucje kulturalne na terenie Gminy zadbały o zapewnienie dzieciom zagospodarowania czasu wolnego i rozwijanie ich zainteresowań m.in dają możliwość skorzystania z półkolonii, które sprzyjają wzmocnieniu integracji rówieśniczej. Instytucje gminne zaangażowane w realizację celu strategicznego: Integracja rodzin oraz wzmocnienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców i opiekunów organizowały liczne wydarzenia, które zachęcały do aktywnego spędzania czasu wolnego i są istotnym czynnikiem w integracji społecznej.

Instytucje gminne obejmowały wsparciem także dzieci, które mają różnego rodzaju trudności. Placówki oświatowe z terenu gminy Wschowa i Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna we Wschowie zapewniały dzieciom tego potrzebujących udział w konsultacjach psychologicznych i pedagogicznych. Każda szkoła na terenie gminy Wschowa zapewniała dzieciom mającym trudności w nauce zajęcia wyrównawcze. Dzieci z rodzin objętych

pomocą społeczną, dotkniętych uzależnieniem czy przemocą miały zapewniony wypoczynek w ramach gminnej półkolonii profilaktycznej. Uczniowie z rodzin o trudnej sytuacji materialnej otrzymały stypendia socjalne o charakterze szkolnym.

CEL STRATEGICZNY NR 2

Aktywna i włączająca polityka senioralna, wobec osób z niepełnosprawnościami i dotkniętych zaburzeniami psychicznymi.

Cel operacyjny 1: Wzmocnienie lokalnego systemu pomocy i wsparcia dla osób starszych, dotkniętych niepełnosprawnością i chorobą psychiczną oraz zwiększenie ich samodzielności.

Kierunki działań	Zakładane rezultaty	Wskaźniki	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Termin realizacji	Jednostki	Realizacja 2023 rok
Współpraca z NGO prowadzącymi działalność na rzecz osób starszych i z niepełnosprawnościami oraz wspieranie ich działalności.	Zintensyfikowanie działań mających na celu współpracę z NGO	Liczba działań podjętych we współpracy	5	10	2023-2030	OPS, UMiG, NGO, KS, UTW, DDS	13 ¹
Kierowanie osób z niepełnosprawnościami ze wskazaniem do terapii na warsztaty terapii zajęciowej.	Poprawa jakości życia i samodzielności osób z niepełnosprawnościami.	Liczba WTZ	1	1	2023-2030	OPS, UMiG	1
Kierowanie osób z niepełnosprawnością intelektualną do środowiskowych domów samopomocy.	Zapewnienie wsparcia środowiskowego osobom z niepełnosprawnością intelektualną.	Liczba uczestników ŚDS	0	do 10	2023-2030	OPS, UMiG, PCPR	0
Kierowanie osób z zaburzeniami psychicznymi do środowiskowych domów samopomocy.	Zapewnienie wsparcia środowiskowego osobom z zaburzeniami psychicznymi.	Liczba uczestników ŚDS	0	do 20	2023-2030	OPS, UMiG, PCPR	0

Utworzenie środowiskowego domu samopomocy na terenie Gminy.	Zwiększenie dostępu do specjalistycznego wsparcia w środowisku lokalnym.	Liczba ŚDS	0	do 1	2023	OPS, UMiG, PCPR	0
Współpraca z Centrum Integracji Społecznej „ROZWÓJ” w zakresie kierowania mieszkańców Gminy po ukończeniu terapii w WTZ do CIS, a następnie Spółdzielni Socjalnej „TUR” lub innego podmiotu ekonomii społecznej umożliwiającego osobom z niepełnosprawnościami podjęcie zatrudnienia.	Zwiększenie aktywności zawodowej wśród osób z niepełnosprawnością.	Liczba osób z niepełnosprawnością objętych aktywizacją zawodową.	10	15	2023-2030	OPS, UMiG, NGO, PCPR, WTZ	13
Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie oraz Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie aktywizacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnością oraz zaburzeniami psychicznymi.	Poprawa funkcjonowania osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy.	Liczba osób z niepełnosprawnością objętych aktywnymi formami aktywizacji zawodowej w PUP	0	powyżej 10	2023-2030	OPS, PCPR, PUP	22 PUP
Stworzenie warunków do integracji społecznej osób z niepełnosprawnościami i starszych poprzez realizację projektów socjalnych i programów adresowanych do tych osób.	Wzrost integracji społecznej osób starszych i z niepełnosprawnościami.	Liczba projektów/działań.	2	2	2023-2030	OPS, UMiG, NGO, CKiR, BP, MZW, KS, UTW, DDS+, PCPR	5 ²
Udzielanie pomocy materialnej osobom z niepełnosprawnościami i starszym.	Poprawa warunków bytowych osób z niepełnosprawnością i starszych.	Udział osób w wieku poprodukcyjnym wśród beneficjentów OPS/Udział beneficjentów OPS z powodu niepełnosprawności.	11%/50%	poniżej 15%/40%	2023-2030	OPS, UMiG	12%/29%

Podejmowanie działalności projektowej i pozyskiwanie środków zewnętrznych w celu rozwinięcia katalogu dostępnych usług społecznych na rzecz osób zależnych i starszych (np. o usługi pielęgnacyjne, porządkowe i transportowe oraz teleopiekę/ teleaniola).	Zwiększenie katalogu usług dla osób wymagających wsparcia.	Liczba nowo wdrożonych usług społecznych.	2	do 3	2023-2030	OPS, UMiG, NGO	5 ³
Rozwijanie współpracy z NGO w zakresie prowadzenia wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego.	Umożliwienie mieszkańcom skorzystania ze sprzętu rehabilitacyjnego podczas procesu leczenia.	Liczba NGO prowadzących wypożyczalnie.	1	do 2	2023-2030	OPS, UMiG, PCPR, NGO, placówki ochrony zdrowia	1 ⁴
Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania.	Poprawa jakości usług opiekuńczych i stopnia ich rozpowszechnienia.	Liczba osób objętych usługami.	37	50	2023-2030	OPS, placówki ochrony zdrowia, NGO	36
Organizowanie wolontariatu i pomocy sąsiedzkiej w odpowiedzi na potrzeby osób niesamodzielnych, w szczególności robienia zakupów, umawiania wizyt i odbierania leków.	Zapewnienie pomocy i towarzystwa osobom niesamodzielnym oraz wspieranie ich w codziennym funkcjonowaniu.	Liczba osób objętych wsparciem w formie wolontariatu.	1	powyżej 15	2023-2030	OPS, UMiG, jednostki oświatowe, NGO, KS, DDS+, UTW	5
Kierowanie osób samotnych lub wymagających stałej opieki do domu pomocy społecznej.	Poprawa warunków bytowych osób wymagających całodobowej opieki.	Liczba osób umieszczonych w DPS.	11	12	2023-2030	OPS	9 OPS

Organizowanie transportu dla osób starszych i z ograniczoną mobilnością, w tym dzieci, do placówek ochrony zdrowia, rehabilitacji i terapii, szkół specjalnych oraz instytucji kulturalno-rekreacyjnych.	Zapewnienie osobom o szczególnych potrzebach możliwości uczestnictwa w życiu społeczno-kulturalnym.	Liczba osób korzystających z transportu.	34	40	2023-2030	OPS, UMiG, NGO	164 ⁵
Rozwijanie zasobów mieszkaniowych Gminy i utworzenie mieszkań wspomaganych dla osób niesamodzielnych.	Zabezpieczenie sytuacji osób niesamodzielnych w lokalnym środowisku.	Liczba mieszkań wspomaganých.	0	1	2023-2030	OPS, UMiG	0
Rozwój form wsparcia dla osób niesamodzielnych i ich opiekunów, poprzez świadczenie usług w ramach Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” i „Opieka Wytchnieniowa” oraz utworzenie świetlicy integracyjnej dla osób z niepełnosprawnościami.	Poprawa jakości życia i codziennego funkcjonowania osób niesamodzielnych oraz ich opiekunów faktycznych.	Liczba realizowanych programów.	2	2	2023-2030	OPS, UMiG, NGO, PCPR	2
Informowanie mieszkańców o możliwych formach wsparcia, w tym w zakresie likwidacji barier architektonicznych, funkcjonalnych i technicznych.	Zwiększenie wiedzy mieszkańców w zakresie dostępnych form wsparcia.	Liczba poinformowanych mieszkańców.	bd	200	2023-2030	OPS, UMiG, NGO, placówki ochrony zdrowia, KS, DDS+, UTW	~ 260

Cel operacyjny 2: Zwiększenie aktywności osób zależnych i niesamodzielnych w lokalnej społeczności i oraz włączenie ich w życie społeczno-kulturalne Gminy.

Kierunki działań	Zakładane rezultaty	Wskaźniki	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Termin realizacji	Jednostki	Realizacja 2023 rok
Dostosowywanie obiektów użyteczności publicznej do możliwości osób o szczególnych potrzebach.	Zwiększenie możliwości przemieszczania się osób z ograniczoną mobilnością po obiektach w Gminie.	Liczba dostosowanych obiektów.	3	5	2023-2030	OPS, UMiG	4⁶

Organizacja zajęć: rekreacyjno- sportowych, kulturalnych, promujących zdrowy i aktywny tryb życia oraz edukacyjnych, mających na celu integrację społeczną, a także rozwijanie kompetencji i umiejętności osób zależnych i starszych.	Poprawa dostępności do zajęć sportowo- rekreacyjnych i kulturalnych dla osób zależnych i starszych poprzez wzrost ich aktywności społecznej oraz umiejętności.	Liczba instytucji prowadzących zajęcia.	3	min. 3	2023-2030	UMiG, CKiR, BP, MZW, NGO, KS, DDS+, UTW	4 ⁷
Promowanie pozytywnego wizerunku osoby starszej i z niepełnosprawnościami w społeczności lokalnej.	Zmiana postaw zachowań środowiska lokalnego wobec seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami.	Liczba działań uwrażliwiających.	1	do 3	2023-2030	OPS, UMiG, CKiR, BP, MZW, NGO, KS, DDS+, UTW, KKP	3 ⁸
Prowadzenie akcji informacyjnych/warsztatów w zakresie bezpieczeństwa osób starszych.	Wzrost poczucia bezpieczeństwa wśród osób starszych.	Liczba zajęć dot. bezpieczeństwa.	1	3	2024 2026 2028	OPS, UMiG, CKiR, BP, MZW, NGO, KS, DDS+, UTW, KPP	22 ⁹
Utworzenie Rady Seniorów przy Radzie Miejskiej.	Zwiększenie decyzyjności osób starszych sprawach lokalnych i ich wpływu na politykę społeczną.	Liczba członków Rady.	0	powyżej 4	2023-2030	UMiG	0
Organizowanie Senioraliów o zasięgu lokalnym.	Zwiększenie oferty kulturalnej dla osób starszych i budowanie ich pozytywnego wizerunku w środowisku lokalnym.	Szacunkowa liczba uczestników.	100	200	2023-2030	UMiG, OPS, UTW, KS, DDS+, NGO	300 ¹⁰

Rozwijanie i popularyzowanie działalności Uniwersytetu Trzeciego Wieku.	Zwiększenie dostępności miejsc integracji seniorów oraz wzmocnienie ich aktywności.	Liczba uczestników UTW.	208	240	2023-2030	UMiG, OPS, UTW, KS, DDS+, NGO	130¹¹
---	---	-------------------------	-----	-----	-----------	-------------------------------	-------------------------

Cel operacyjny 3: Wspieranie osób w kryzysie emocjonalnym skorzystania z profesjonalnej pomocy, a także zwiększenie świadomości społecznej na temat zdrowia psychicznego.

Kierunki działań	Zakładane rezultaty	Wskaźniki	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Termin realizacji	Jednostki	Realizacja 2023 rok
Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych o dostępnych formach pomocy dla osób mających problemy w zakresie zdrowia psychicznego.	Zwiększenie liczby mieszkańców mających problemem w zakresie zdrowia psychicznego zgłaszających się po pomoc.	Liczba podjętych działań.	0	do 3	2023-2030	OPS, UMiG, placówki ochrony zdrowia, placówki oświatowe	0
Prowadzenie kampanii profilaktycznych, wykładów, spotkań ze specjalistami na temat zdrowia psychicznego oraz higieny psychicznej.	Zwiększanie świadomości społecznej na temat zdrowia psychicznego oraz higieny psychicznej.	Liczba zorganizowanych działań.	1	2	2024 2026 2028 2030	OPS, UMiG	3¹²
Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży w szkołach.	Poprawa dobrostanu psychicznego dzieci i młodzieży.	Liczba konsultacji udzielonych przez specjalistów PPP.	347	450	2023-2030	OPS, PPP, jednostki oświatowe	555 131 PPP 424 jednostki oświatowe
Przeprowadzenie warsztatów dla uczniów dotyczących systemu poradnictwa i pomocy w stanach kryzysu psychicznego.	Wzrost poczucia bezpieczeństwa w zakresie zdrowia psychicznego wśród uczniów.	Liczba zorganizowanych warsztatów.	1	min. 2	2023 2025 2027 2029	OPS, PPP, jednostki oświatowe	0

¹ UMiG:

- ograniczanie skutków niepełnosprawności i zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób z niepełnosprawnością z Gminy Wschowa poprzez działania wspierające aktywność fizyczną, (wykonawca ZHP)
  - ograniczanie skutków niepełnosprawności i zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób z niepełnosprawnością z Gminy Wschowa poprzez działania wspierające aktywność fizyczną, aktywizacja społeczna osób z niepełnosprawnościami(wykonawca Stowarzyszenie Siostry Król)
  - W zdrowym ciele zdrowy duch (związek niewidomych)
  - Razem w teatrze (bliżej Autyzmu)
  - VII Wschowski Marsz Akceptacji Osób Niepełnosprawnych (Nasz Ośrodek)
  - aktywizacja seniorów w klubach, świetlicach i innych punktach(ZHP)
  - aktywizacja seniorów w klubach, świetlicach i innych punktach(PCK)
  - Aktywny nawet po 60 plus (Bliżej Autyzmu)
  - wspieranie działań integrujących seniorów z dziećmi i młodzieżą z terenu Gminy Wschowa
  - Seniorzy i juniorzy razem gotują(Bliżej Autyzmu)
  - wspieranie działań integrujących seniorów z dziećmi i młodzieżą z terenu Gminy Wschowa- „Seniorzy bliżej świata”(Stowarzyszenie na Rzecz Aktywizacji Wsi „PRZY SZKOLE”)
  - wspieranie działań integrujących seniorów z dziećmi i młodzieżą z terenu Gminy Wschowa(PCK)
- ² coroczne edycje programów: AOON, OW, Senior Taxi, Program „Teleopieka i usługa wsparcia społecznego i w czynnościach dnia codziennego dla seniorów Gminy Wschowa na rok 2023”, „Złota Raczka”.

³ PCPR

1. Realizacja pilotażowego programu „Aktywny samorząd”, którego celem jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.
2. Realizacja zadań, o których mowa w art. 35a ust. 1 Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. O rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz.U. z 2023r., poz. 100 z późn.zm.), tj. dofinansowania m.in. do turnusów rehabilitacyjnych, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, sprzętu rehabilitacyjnego, barier funkcjonalnych.
3. Współpraca z przedstawicielami organizacji pozarządowych, celem skutecznego działania na rzecz osób niepełnosprawnych w powiecie.
4. Realizacja pilotażowego programu „Rehabilitacja 25 plus” finansowanego ze środków PFRON, polegającego na zapewnieniu całodziennych usług opiekuńczych dla dorosłych osób niepełnosprawnych, celem ich aktywizacji w sferze fizycznej, intelektualnej, społecznej i zawodowej.
5. Przystąpienie do programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność” współfinansowanego ze środków PFRON, w ramach którego oferowane są następujące formy wsparcia:
  - Mieszkanie dla absolwenta - program skierowany do osób z niepełnosprawnością, które kończą edukację oraz pragną samodzielnie i niezależnie rozpocząć aktywność zawodową, a na przeszkodzie stoi im brak możliwości zamieszkania w miejscowości gdzie zamierzają podjąć pracę,
  - Dostępne mieszkanie - program skierowany do osób z niepełnosprawnościami, które w swoim mieszkaniu posiadają bariery ograniczające codzienne funkcjonowanie.

⁴ wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego prowadzona była przez Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Autyzmem i Zespołem Aspergera "Bliżej Autyzmu" we Wschowie

⁵ w roku 2023 usługa miała większy rozgłos społeczny, wzrosło zapotrzebowanie na usługę, stąd większa liczba seniorów skorzystała z usługi transportowej

⁶ obiekty dostosowane: OPS, DDP Senior +, CKiR, BP.

⁷ CKiR, BP, DDP Senior +, UTW.

⁸UMiG - zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób starszych i z niepełnosprawnościami poprzez działania wspierające aktywność fizyczną oraz działania integrujące seniorów z dziećmi i młodzieżą; BP – zajęcia rozwijające zainteresowania o charakterze integracyjnym jako forma działań uwrażliwiających na potrzeby osób starszych
⁹ 2 CKiR, 3 UMiG, 17 KPP

¹⁰ UMiG zorganizował dla seniorów z gminy Wschowa Dzień Seniora, uczestniczyło w nich około 300 osób starszych

¹¹ liczba uczestników UTW w 2023 roku zmniejszyła się z powodu mniejszego zainteresowania seniorów uczestnictwem w zajęciach

¹² UMiG zorganizował 2 spotkania z J.Górskim oraz wykład z okazji dnia nauczyciela nt: uzależnienia od telefonu i Internetu wśród dzieci i młodzieży – co może zrobić nauczyciel

Analiza danych zebranych w celu dokonania monitoringu celu strategicznego: Aktywna i włączająca polityka senioralna, wobec osób z niepełnosprawnościami i dotkniętych zaburzeniami psychicznymi pokazała, że cel ten został osiągnięty na odpowiednim poziomie. Urząd Miasta i Gminy Wschowa w celu wzmocnienia lokalnego systemu pomocy i wsparcia dla osób starszych, dotkniętych niepełnosprawnością i chorobą psychiczną podejmuje współpracę z NGO. W roku 2023 dzięki współpracy funkcjonowały Warsztaty Terapii Zajęciowej, Dzienny Dom Senior +, realizowane były usługi opiekuńcze oraz pomoc wolontariacka. Stowarzyszenia funkcjonujące na terenie gminy Wschowa podejmowały na rzecz osób z niepełnosprawnościami działania ograniczające skutki niepełnosprawności i zapobiegające wykluczeniu społecznemu osób z niepełnosprawnościami oraz osób starszych. W 2023 roku powstawał Środowiskowy Dom Samopomocy w Siedlnicy, który rozpoczął funkcjonowanie w 2024 roku i zapewnia dzienną opiekę i wsparcie dla osób z niepełnosprawnością intelektualną i z zaburzeniami psychicznymi, docelowo placówka jest gotowa objąć wsparciem 35 uczestników. Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie w celu wsparcia osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów pozyskał środki finansowe i realizował Programy Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej i Opieka Wytechnieniowa. W celu poprawy warunków bytowych osób z niepełnosprawnościami i starszych Ośrodek Pomocy Społecznej udzielał pomocy materialnej. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie podejmowało realizowało programy „Aktywny samorząd”, którego celem było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji osób z niepełnosprawnościami. Program „Rehabilitacja 25 plus” miała na celu zapewnienie całodziennych usług opiekuńczych dla dorosłych osób niepełnosprawnych, celem ich aktywizacji w sferze fizycznej, intelektualnej, społecznej i zawodowej. Program „Samodzielność – Aktywność - Mobilność” oferowano wsparcie w postaci „Mieszkania dla absolwenta” i „Dostępne mieszkanie”. Osoby z niepełnosprawnościami otrzymywały wsparcie w formie aktywizacji zawodowej zapewnionej przez Powiatowy Urząd Pracy we Wschowie. Podejmowane były także działania ukierunkowane na wzrost integracji społecznej osób starszych i z niepełnosprawnościami. Osoby starsze na terenie Gminy Wschowa korzystały z wsparcia w formie teleopieki oraz usługi Senior

Taxi, usługi „Złotej Raczki”. Jednostki kulturalne na terenie gminy Wschowa zapewniły osobom starszym możliwość udziału w różnych zajęciach kulturalnych, rekreacyjnych, sportowych, promujących zdrowy styl życia oraz zapewniły edukację rozwijającą kompetencje i umiejętności przydatne w codziennym życiu – ukierunkowane na podniesienie poziomu samodzielności i bezpieczeństwa.

W celu wspierania osób w kryzysie emocjonalnym Urząd Miasta i Gminy Wschowa podejmował działania ukierunkowane na zwiększenie świadomości społecznej na temat zdrowia psychicznego oraz higieny psychicznej. Jednostki oświatowe oraz Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna we Wschowie w celu poprawy dobrostanu psychicznego dzieci i młodzieży prowadziły konsultacje pedagogiczno-psychologiczne.

Przedstawione dane za 2023 rok pokazują, że aktywna i włączająca polityka senioralna wobec z niepełnosprawnościami i dotkniętych zaburzeniami psychicznymi była realizowana na odpowiednim poziomie.

CEL STRATEGICZNY NR 3

Kompleksowe wsparcie osób dotkniętych uzależnieniami w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej i wzmocnienie oddziaływań profilaktycznych w tym obszarze.

Cel operacyjny 1: Świadczenie wieloaspektowego wsparcia osobom dotkniętym uzależnieniem.

Kierunki działań	Zakładane rezultaty	Wskaźniki	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Termin realizacji	Jednostki	Realizacja 2023 rok
Rozwijanie działalności Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz z problemem przemocy w rodzinie, a także świadczenie profesjonalnego wsparcia terapeutycznego, socjalnego, psychologicznego i prawnego osobom w kryzysie uzależnienia.	Dostęp do profesjonalnej pomocy i wsparcia rodzin z problemem uzależnienia.	Liczba osób objętych pomocą Punktu Konsultacyjnego.	40	50	2023-2030	OPS, UMiG, GKRPAiPN, PK	154 GKRPAiPN
Wspieranie i rozwijanie działalności grupy wsparcia dla trzeźwych alkoholików.	Wzmocnienie postaw abstynenckich wśród osób uzależnionych.	Liczba grup wsparcia.	1	do 1	2023-2030	OPS, UMiG, GKRPAiPN, PK	1 GKRPAiPN

Inicjowanie działań w celu powstania grupy dla osób współuzależnionych (Al-Anon) i dorosłych dzieci alkoholików (DDA).	Zwiększenie dostępu do pomocy dla rodzin osób uzależnionych oraz poprawa ich funkcjonowania.	Liczba grup wsparcia dla osób współuzależnionych.	0	1	2023-2030	OPS, UMiG, GKRPAiPN, NGO	0 ¹ UMiG
Motywowanie osób dotkniętych uzależnieniem do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego typu stacjonarnego i ambulatoryjnego.	Wzrost liczby osób podejmujących terapię w placówkach.	Liczba osób motywowanych do podjęcia terapii.	40	30	2023-2030	OPS, UMiG, GKRPAiPN	23 GKRPAiPN
Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu; kierowanie wniosków do biegłych celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia oraz kierowanie wniosków do sądu.	Zwiększenie liczby osób kończących leczenie odwykowe.	Liczba złożonych do sądu wniosków.	31	do 35	2023-2030	GKRPAiPN	32
Organizowanie szkoleń dla członków GKRPAiPN i innych grup zawodowych (m.in. pedagogów, nauczycieli, wychowawców, pracowników socjalnych, asystentów rodziny, funkcjonariuszy policji) z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, w tym szkolenie ich na realizatorów programów profilaktycznych.	Wzrost wiedzy specjalistów z zakresu profilaktyki uzależnień, zwiększenie skuteczności oddziaływań profilaktycznych.	Liczba osób objętych szkoleniami.	6	10	2023-2030	GKRPAiPN, OPS, KPP, ZI, PK, jednostki oświatowe	10 9 KPP 1 GKRPAiPN
Udział w konferencjach z zakresu problemu uzależnień dla specjalistów zaangażowanych w rozwiązywanie tego problemu.	Wzrost wiedzy specjalistów z zakresu profilaktyki uzależnień, zwiększenie skuteczności podejmowanych działań.	Liczba osób uczestniczących w konferencjach.	0	5	2023-2030	GKRPAiPN, OPS, KPP, ZI, PK, jednostki oświatowe	7 5 KPP 2 GKRPAiPN

Motywowanie osób dotkniętych uzależnieniem do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego typu stacjonarnego i ambulatoryjnego.	Wzrost liczby osób podejmujących terapię w placówkach.	Liczba osób motywowanych do podjęcia terapii.	40	30	2023-2030	OPS, UMiG, GKRPAiPN	23 GKRPAiPN
Wspieranie działalności CIS „ROZWÓJ” oraz kierowanie do niego osób po zakończonym leczeniu odwykowym.	Zwiększenie aktywności społecznej i zawodowej osób po leczeniu odwykowym.	Liczba osób po zakończeniu leczenia odwykowego uczestniczących w CIS.	1	10	2023-2030	OPS, NGO	0

Cel operacyjny 2: Opóźnienie wieku inicjacji alkoholowej wśród dzieci i młodzieży oraz przeciwdziałanie podejmowaniu przez nich zachowań ryzykownych.

Kierunki działań	Zakładane rezultaty	Wskaźniki	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Termin realizacji	Jednostki	Realizacja 2023 rok
Wdrażanie w szkołach i placówkach wsparcia dziennego programów profilaktycznych rekomendowanych przez KCPU, IPiN związanych z tematyką uzależnień.	Podniesienie poziomu wiedzy dzieci i młodzieży w zakresie uzależnień, rozwój psychospołeczny uczniów.	Liczba programów profilaktycznych.	0	do 4	2023-2030	UMiG, GKRPAiPN, OPS, PK, PWD, jednostki oświatowe	0
Rozwijanie działalności placówki wsparcia dziennego oraz programu socjoterapeutycznego dla dzieci z rodzin dotkniętych uzależnieniem.	Wzmocnienie postaw abstynenckich wśród dzieci i młodzieży.	Liczba dzieci objętych wsparciem w PWD.	15	15	2023-2030	UMiG, GKRPAiPN, OPS, PK, PWD, NGO	15
Realizacja szkoleń dla właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych i dla sprzedawców dotyczących konsekwencji prawnych, moralnych i społecznych wynikających z nieodpowiedzialnej sprzedaży.	Spadek dostępności alkoholu dla dzieci i młodzieży.	Liczba szkoleń/Liczba sprzedawców napojów alkoholowych objętych szkoleniami.	1/b.d.	2/50	2023-2030	OPS, GKRPAiPN	1

Realizacja warsztatów profilaktycznych dla rodziców dotyczących profilaktyki uzależnień wśród dzieci.	Podniesienie poziomu wiedzy rodziców na temat uzależnień.	Liczba rodziców uczestniczących w rekomendowanych programach profilaktycznych.	7	powyżej 40	2023-2030	OPS, GKRPAiPN, jednostki oświatowe	0
---	---	--	---	------------	-----------	--	----------

Cel operacyjny 3: Wzmacnianie postaw abstynenckich ukierunkowanych na zdrowie wśród mieszkańców.

Kierunki działań	Zakładane rezultaty	Wskaźniki	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Termin realizacji	Jednostki	Realizacja 2023 rok
Udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach i akcjach informacyjno-edukacyjnych, skierowanych do różnych grup odbiorców służących profilaktyce i rozwiązywaniu problemów uzależnień.	Zmiana postaw mieszkańców względem używania substancji psychoaktywnych.	Liczba prowadzonych kampanii.	2	do 4	2023-2030	GKRPAiPN, OPS, UMiG, PK, PWD, KS, DDS+, UTW, NGO	2 UMiG, OPS GKRPAiPN
Organizowanie imprez, festynów, konkursów, wydarzeń w celu promocji zdrowego stylu życia przy współpracy międzyinstytucjonalnej.	Wzrost świadomości mieszkańców w zakresie wartości zdrowotnych oraz korzyści zdrowego stylu życia.	Liczba wydarzeń zorganizowanych we współpracy.	1	2	2023-2030	GKRPAiPN, OPS, UMiG, PK, PWD, KS, DDS+, UTW, NGO, jednostki oświatowe, placówki ochrony zdrowia	7²
Upowszechnianie wiedzy na temat zagrożeń wynikających z uzależnień oraz informacji o miejscach, w których można znaleźć profesjonalną pomoc na terenie Gminy poprzez dystrybucję ulotek i publikowanie artykułów na stronach Gminy.	Zwiększenie wiedzy mieszkańców na temat problemu uzależnień oraz miejsc wsparcia na terenie Gminy.	Szacunkowa liczba odbiorców.	200	500	2023-2030	GKRPAiPN, OPS, UMiG, PK, lokalne media	200³ UMiG

Podejmowanie interwencji wobec osób spożywających alkohol w miejscach publicznych, m.in. zatrzymywanie ich w pomieszczeniach policyjnych, izbach wytrzeźwień oraz odwożenie niepełnoletnich do domów rodzinnych	Ograniczenie skali problemowego spożywania alkoholu w przestrzeni publicznej.	Liczba osób zatrzymanych w pomieszczeniach policyjnych /nietrzeźwych osób nieletnich zatrzymanych w policyjnych izbach dziecka lub odwiezionych do domów.	132/30	poniżej 150/50	2023-2030	KPP, UMiG, GKRPAiPN	17/1 KPP
---	---	---	--------	----------------	-----------	---------------------	-----------------

¹ brak zainteresowania taką formą wsparcia

² UMiG - Festyn w Lginiu, Festyn w Tylewicach, Biegi „twarda 5”, otwarcie Parku Wolsztyńskiego, gminny Dzień Dziecka, gminny Dzień Matki, półkolonia.

³ „Alkoholizm to choroba. Nie jesteś z nią sam”, „Sprawdź czy Twoje picie jest bezpieczne” „Alkohol jest dla zdrowych i dorosłych- nie dla małaolatów” „Bliżej siebie i innych, z dala od używek”, „Hazard- zabawa czy ryzyko?”

Kompleksowe wsparcie osób dotkniętych uzależnieniami w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej i wzmocnienie oddziaływań profilaktycznych zostało osiągnięte głównie dzięki działaniom Ośrodka Pomocy Społecznej we Wschowie, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komendy Powiatowej Policji. Osoby dotknięte uzależnieniami otrzymywały profesjonalną pomoc w formie konsultacji psychologicznych, poradnictwa rodzinnego, poradnictwa socjalnego, poradnictwa prawnego. Na terenie gminy funkcjonowała grupa wsparcia dla trzeźwych alkoholików. Osoby z problemem uzależnienia były motywowane do podjęcia terapii, a w przypadku konieczności kierowane były wnioski do sądu o leczenie odwykowe. Dzieci z rodzin z problemem uzależnienia były objęte pomocą w Placówce Wsparcia Dziennego.

W zakresie działań profilaktycznych w ramach współpracy międzyinstytucjonalnej organizowane były festyny, imprezy i inne wydarzenia promujące zdrowy styl życia. Przy okazji w/w wydarzeń członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego rozpowszechniali ulotki, broszury informacyjne zwiększając w ten sposób wiedzę na temat problemu uzależnień. Gmina Wschowa przystąpiła w 2023 roku do kampanii profilaktycznej ”W ciąży bez alkoholu”.

CEL STRATEGICZNY NR 4

Ochrona członków rodzin w kryzysie przemocy i wspieranie osób stosujących przemoc wobec bliskich

Cel operacyjny 1: Świadczenie wsparcia i terapii dla osób zmagających się z problemem przemocy w rodzinie.

Kierunki działań	Zakładane rezultaty	Wskaźniki	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Termin realizacji	Jednostki	Realizacja 2023 rok
Zamieszczanie informacji z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w lokalnych mediach oraz kolportaż materiałów informacyjnych dotyczących form specjalistycznej pomocy możliwej do uzyskania w sytuacji wystąpienia przemocy.	Zwiększenie dostępu do informacji na temat pomocy z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	Liczba zamieszczonych informacji.	1	3	2023-2030	OPS, UMiG, GKRPAiPN, ZI, PK, PWD	5¹ OPS
Organizacja szkoleń dla pracowników instytucjonalnych w zakresie prawa regulującego problem przemocy w rodzinie oraz procedurę „Niebieskie Karty”.	Poszerzenie wiedzy pracowników instytucji pomocowych z zakresu realizacji procedury.	Liczba osób objętych szkoleniami.	26	powyżej 30	2023-2030	OPS, GKRPAiPN, KPP, ZI, jednostki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, sąd	94 27 PCPR 11 OPS 56 KPP
Rozwijanie działalności Punktu Konsultacyjnego i świadczenie wsparcia osobom dotkniętym problemem przemocy w rodzinie.	Poprawa dostępności do wsparcia dla osób doznających i stosujących przemoc.	Liczba osób doświadczających/ stosujących przemoc korzystających z Punktu.	12/6	30/25	2023-2030	OPS, GKRPAiPN, ZI	30/29 GKRPAiPN
Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom dotkniętym przemocą.	Poprawa funkcjonowania rodzin z problemem przemocy.	Udział rodzin dotkniętych przemocą w ogóle beneficjentów pomocy społecznej.	0,6%	do 3%	2023-2030	OPS, NGO	0,2 %
Monitorowanie i diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie.	Dostosowanie oferty pomocowej do potrzeb	Liczba przeprowadzonych badań.	1	1	2023-2030	OPS, GKRPAiPN, ZI	0

	mieszkańców i skali problemu.						
Utworzenie i prowadzenie stałych grup wsparcia dla osób stosujących i doświadczających przemocy w rodzinie.	Zapewnienie mieszkańcom w kryzysie przemocy wsparcia.	Liczba grup wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc.	1	1	2023	OPS, GKRPAiPN, ZI	0 ²

Cel operacyjny 2: Intensyfikacja oddziaływań profilaktycznych oraz edukacji publicznej w obszarze przemocy w rodzinie.

Kierunki działań	Zakładane rezultaty	Wskaźniki	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Termin realizacji	Jednostki	Realizacja 2023 rok
Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych dla rodziców w celu podnoszenia ich kompetencji wychowawczych oraz promowania metod wychowawczych bez użycia przemocy.	Poszerzenie kompetencji wychowawczych, wzrost wiedzy rodziców na temat wychowania bez przemocy.	Liczba rodziców objętych warsztatami.	10	20	2024 2026 2028 2030	OPS, KPP, GKRPAiPN, ZI, PK, PWD, PPP, jednostki oświatowe	22 KPP
Udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach społecznych przeciw przemocy w rodzinie.	Wzrost poziomu wiedzy mieszkańców na temat przemocy w rodzinie oraz możliwości pomocy.	Liczba zorganizowanych kampanii.	1	1	2023-2030	OPS, GKRPAiPN, ZI, KPP, UMiG, PCPR, PWD, PK, jednostki oświatowe, placówki ochrony zdrowia	1 ³
Realizacja działań edukacyjnych wśród mieszkańców dotyczących reakcji w	Wzrost wrażliwości społeczności lokalnej na	Liczba działań.			2023 2025	OPS, GKRPAiPN, ZI,	

przypadku zaobserwowania przemocy.	przejawy przemocy w rodzinie.		1	2	2027 2029	KPP, UMiG, PCPR, PPP, PK, PWD, jednostki Oświatowe	2 ⁴
Realizacja warsztatów dla uczniów dotyczących przemocy w rodzinie, komunikacji, umiejętności rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy.	Podniesienie umiejętności psychospołecznych uczniów, wzrost wiedzy dzieci i młodzieży w zakresie przemocy.	Liczba warsztatów dla dzieci.	1	2	2023-2030	UMiG, GKRPAiPN, ZI, PWD, PPP, jednostki oświatowe	1 ⁵
Rozwijanie działalności placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży oraz prowadzonego programu socjoterapeutycznego.	Organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz zwiększenie ich wiedzy na temat przemocy.	Liczba dzieci objętych wsparciem w PWD.	15	15	2023-2030	OPS, UMiG, GKRPAiPN, PWD, NGO	15
Publikowanie artykułów dotyczących problemu przemocy w rodzinie na stronach internetowych oraz utworzenie broszury informacyjnej na temat podmiotów świadczących pomoc i wsparcie w przypadku problemu przemocy w rodzinie.	Zwiększenie wiedzy mieszkańców w zakresie problemu przemocy w rodzinie i dostępnych w Gminie oraz powiecie miejsc wsparcia.	Liczba opublikowanych materiałów.	1	3	2023-2030	UMiG, OPS, PK, GKRPAiPN, ZI	5 ⁶

¹ plakaty, wizytówki nr tel. instytucji pomocowych, zakładka do książki, baner, e-dziennik

² brak zainteresowania taką formą wsparcia

³ lokalna kampania zorganizowana w listopadzie 2023 roku pn. „Wschowa wolna od przemocy”

⁴ PCPR – Opracowanie przez pracowników PCPR we Wschowie danych do Informatora instytucji pomocowych w obszarze przeciwdziałania przemocy (Zielona Góra oraz powiaty: krośnieński, nowosolski, świebodziński, wschowski, zielonogórski, żagański, żarski), który powstała w ramach projektu „Prawo do życia w świecie bez przemocy” finansowanego przez Islandię, Lichtenstein i Norwegię z Funduszy EOG i Funduszy Norweskich w ramach Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny. Liderem projektu był Terenowy Komitet Ochrony Praw dziecka w Zielonej Górze. Partnerami natomiast: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze oraz Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Zielonej Górze. Dane zawarte w Informatorze zostały zebrane na dzień 01.02.2023r.

⁵ OPS, KPP, SM w ramach lokalnej kampanii „Wschowa wolna od przemocy” przeprowadziła zajęcia informacyjno-edukacyjne z zakresu przemocy rówieśniczej wśród uczniów klas 7 i 8 szkół podstawowych we Wschowie.

⁶ plakaty, wizytówki nr tel. instytucji pomocowych, zakładka do książki, baner, e-dziennik

Cel strategiczny mający na celu ochronę rodzin w kryzysie przemocy i wspieranie osób stosujących przemoc wobec bliskich został osiągnięty poprzez świadczenie wsparcia specjalistycznego i terapii dla osób zmagających się z problemem przemocy w rodzinie. Na terenie gminy upowszechniane były w różnych formach i w różnych miejscach informacje o dostępności do pomocy specjalistycznej. Wśród działań profilaktycznych w listopadzie 2023 roku realizowana była lokalna kampania „Wschowa wolna od przemocy”, prowadzone były warsztaty dla rodziców na temat wychowania bez przemocy, prowadzone były warsztaty podnoszące umiejętności psychospołeczne i wiedzę w zakresie przemocy dla dzieci i młodzieży.

CEL STRATEGICZNY NR 5

Integracja społeczno-zawodowa osób pozostających bez zatrudnienia i zagrożonych wykluczeniem.

Cel operacyjny 1: Redukcja skali bezrobocia w Gminie oraz wzmocnienie kompetencji zawodowych osób bezrobotnych.

Kierunki działań	Zakładane rezultaty	Wskaźniki	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Termin realizacji	Jednostki	Realizacja 2023 rok
Współpraca z PUP w zakresie: organizowania prac interwencyjnych, robót publicznych oraz prac społecznie użytecznych dla osób bezrobotnych.	Wzrost liczby bezrobotnych mieszkańców biorących udział w aktywnych formach aktywizacji zawodowej.	Liczba osób korzystających z aktywizacji zawodowej.	323	350	2023-2030	OPS, PUP	237 PUP
Prowadzenie działalności informacyjnej w zakresie dostępnych form wsparcia i aktywizacji osób bezrobotnych.	Wzrost wiedzy wśród osób bezrobotnych na temat dostępnych form wsparcia.	Liczba instytucji informujących i wspierających.	2	2	2023-2030	OPS, PUP, UMiG, CIS	3 OPS, CIS, PUP
Rozwijanie działalności Centrum Integracji Społecznej „ROZWÓJ”, w tym poprzez inicjowanie projektów	Zwiększenie skuteczności działań prowadzonych	Liczba uczestników CIS.	15	30	2023-2030	OPS, UMiG, CIS,	13

współfinansowanych ze środków zewnętrznych.	w CIS oraz spadek liczby bezrobotnych w Gminie.					PUP, Wojewódzki Urząd Pracy	
Wykorzystanie w pracy socjalnej kontraktów socjalnych służących aktywizacji zawodowej i zwiększeniu szans na zatrudnienie, szczególnie osób długotrwale bezrobotnych.	Zwiększenie liczby kontraktów socjalnych jako narzędzia aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych.	Liczba kontraktów socjalnych.	8	15	2023-2030	OPS, CIS	24 OPS
Podjęcie stałej współpracy z NGO na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.	Zwiększenie dostępności do pomocy dla osób zagrożonych wykluczeniem.	Liczba działań podjętych we współpracy na rzecz osób bezrobotnych.	1	1	2023-2030	OPS, UMiG, NGO	1
Współpraca z PCPR w celu kierowania osób, które ukończyły terapię w WTZ do pracy w podmiotach ekonomii społecznej.	Zwiększenie dostępności do miejsc pracy dla osób w trudnej sytuacji życiowej i z niepełnosprawnością.	Liczba osób, które ukończyły WTZ w celu podjęcia Pracy w podmiotach ekonomii społecznej.	0	5	2023-2030	OPS, UMiG, PCPR, NGO	0

Cel operacyjny 2: Integracja społeczna osób dotkniętych ubóstwem lub zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Kierunki działań	Zakładane rezultaty	Wskaźniki	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Termin realizacji	Jednostki	Realizacja 2023 rok
Realizacja działań mających na celu wyrównywanie szans edukacyjnych dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem ubóstwa, m.in. poprzez działalność świetlic szkolnych i placówki wsparcia dziennego.	Objęcie dzieci kompleksową opieką i wsparciem oraz zmniejszanie nierówności społecznych między uczniami.	Liczba dzieci objętych wsparciem w świetlicach/ placówkach.	15	15	2023-2030	OPS, UMiG, PWD, placówki oświatowe	15 PWD

Organizacja i dofinansowywanie szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe osób z problemem ubóstwa.	Wzmocnienie pozycji osób z problemem ubóstwa na lokalnym rynku pracy.	Liczba osób dofinansowanych do szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe.	51	50	2023-2030	OPS, PUP, CIS	87 PUP
Udzielanie uczniom z rodzin dotkniętych problemem ubóstwa pomocy w formie posiłków w szkole.	Wsparcie dzieci i młodzieży wychowujących się w rodzinach o ograniczonych zasobach.	Liczba dzieci objętych wsparciem w formie dożywiania.	201	do 200	2023-2030	OPS, UMiG, jednostki oświatowe, PWD	128 OPS
Pomoc osobom i rodzinom dotkniętym problemem ubóstwa, poprzez udzielanie zasiłków celowych i rzeczowych.	Zwiększenie możliwości finansowych rodzin zamieszkujących Gminę.	Liczba osób korzystających z pomocy z powodu ubóstwa.	216	do 170	2023-2030	OPS	188
Udzielanie rodzinom z trudnościami finansowymi dodatków mieszkaniowych i energetycznych.	Wsparcie rodzin niewydolnych finansowo w Gminie.	Liczba gospodarstw domowych korzystających z dodatków mieszkaniowych/energetycznych.	32/9	do 25/10	2023-2030	OPS	23/0
Prowadzenie pracy socjalnej w oparciu o Indywidualny Plan Wychodzenia z Bezdomności, polegający na motywowaniu osób bezdomnych do zmiany dotychczasowego życia.	Zmniejszenie skali bezdomności w Gminie.	Liczba osób objętych Planem.	0	5	2023-2030	OPS, UMiG, PCPR	9 OPS
Współpraca międzyinstytucjonalna w zakresie kierowania mieszkańców Gminy pozbawionych stałego miejsca zamieszkania do placówki zapewniającej schronienie osobom bezdomnym.	Zabezpieczenie sytuacji lokalowej osób bezdomnych.	Liczba osób objętych schronieniem.	0	1	2023-2030	OPS, UMiG, NGO	0

Udzielanie wsparcia materialnego dla osób bezdomnych.	Poprawa sytuacji socjalnej osób bezdomnych.	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezdomności.	8	do 10	2023-2030	OPS	16
Przekazywanie osobom bezdomnym informacji w zakresie dostępnych dla nich form pomocy.	Wzrost świadomości osób bezdomnych w zakresie możliwych form wsparcia.	Liczba osób, którym udzielono porad w tym zakresie.	8	do 10	2023-2030	OPS	16
Monitorowanie osób bezdomnych.	Poprawa sytuacji osób bezdomnych.	Liczba monitorowanych osób bezdomnych.	8	do 10	2023-2030	OPS, UMiG, KPP, SM	3 KPP i OPS
Upowszechnianie informacji o funkcjonującej w Gminie jadalni „Dom Serca”.	Wsparcie żywnościowe osób ubogich.	Szacunkowa liczba beneficjentów jadalni.	20	50	2023-2030	OPS, UMiG, NGO	25

Cel strategiczny: Integracja społeczno-zawodowa osób pozostających bez zatrudnienia i zagrożonych wykluczeniem ukierunkowany był na redukcję skali bezrobocia w gminie oraz wzmocnienie kompetencji osób bezrobotnych. Działalność Powiatowego Urzędu Pracy umożliwiła osobom bezrobotnym udział w aktywnych formach aktywizacji zawodowej. Ośrodek Pomocy Społecznej zawierał z osobami znajdującymi się w trudnej sytuacji życiowej, w tym z bezrobotnymi kontrakty socjalne służące poprawie sytuacji życiowej i zawodowej. Osoby zagrożone wykluczeniem społecznym dzięki działalności Centrum Integracji Społecznej „Rozwój” uzyskały szansę wyjścia z trudnej sytuacji życiowej i podjęły pracę.

Rodziny borykające się z problemem ubóstwa były objęte pomocą Ośrodka Pomocy Społecznej. dzieci z rodzin najuboższych i borykających się z innymi problemami objęte były pomocą w formie dożywiania. Rodziny niewydolne finansowo korzystały z dodatków mieszkaniowych. Gmina Wschowa ma także na uwadze pomoc i wsparcie dla osób w kryzysie bezdomności. W tym celu zawierane były indywidualne plany wychodzenia z bezdomności. Komenda Powiatowa Policji i Straż Miejska w ramach swoich działań monitorowała sytuację osób bezdomnych. Funkcjonująca na terenie gminy jadalnia „Dom serca” prowadzona przez ojców franciszkanów zapewniała osobom najbardziej potrzebującym wsparcie w formie posiłku.

Dokonując analizy danych zawartych w raporcie z monitorowania Strategii stwierdzić należy, że działania realizowane przez wszystkie jednostki funkcjonujące na terenie Gminy Wschowa dążą do osiągnięcia poszczególnych celów strategicznych. Monitoring realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wschowa na lata 2023-2030 pokazał, że założone cele i zadania w większości zostały osiągnięte, a mieszkańcy Gminy Wschowa otrzymywali kompleksowe wsparcie i pomoc ukierunkowaną na poprawę standardu życia.

Możliwości realizowania poszczególnych celów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wschowa na lata 2023 - 2030 związane były z możliwościami finansowymi Gminy. Urzeczywistnianie zaplanowanych zadań było możliwe dzięki następującym źródłom finansowania:

1. Budżet Gminy Wschowa i podległych jej jednostek organizacyjnych
2. Budżetu Powiatowego Urzędu Pracy
3. Środków organizacji pozarządowych
4. Środków pozyskanych z krajowych dotacji rządowych
5. Środków pozyskanych z Europejskiego Funduszu Społecznego
6. Środków z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Podsumowanie

Reasumując, rok 2023 dla Ośrodka Pomocy Społecznej we Wschowie był bardzo intensywnym rokiem, gdyż oprócz zadań statutowych Ośrodek realizował również wiele zadań nieobowiązkowych.

Do 30 czerwca 2023 roku panował stan zagrożenia epidemicznego, w którym instytucje pomocy społecznej pełniły bardzo istotną rolę. Stwarzały poczucie bezpieczeństwa socjalnego, pomagały w tworzeniu właściwych warunków życia i zaspokajania potrzeb społeczności lokalnej, wspomagały rodzinę w pełnieniu jej funkcji. Realizacja celów musiała opierać się na dobrze funkcjonującej bazie materialnej, instytucjonalnej oraz wykwalifikowanej kadrze służb społecznych i do spełnienia takich standardów zmierzały wysiłki pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej we Wschowie.

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie zadań są dane własne oraz dane pozyskiwane z innych instytucji, gromadzone i analizowane w związku z obowiązkiem prowadzenia bieżącej sprawozdawczości, a także związane z tworzeniem dokumentów, takich jak gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych czy gminny program wspierania rodziny.

Aktualne potrzeby Ośrodka są zawarte w planie finansowym na rok 2024, który może być korygowany, jeżeli zaistnieje taka potrzeba.

Priorytetem w planach na 2024r. oraz na lata kolejne jest pozyskiwanie środków zewnętrznych, które umożliwią kontynuowanie dotychczasowej oferty dla mieszkańców (np. usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania i w formie domu dziennego pobytu) oraz wprowadzenie nowych rozwiązań (np. tworzenie ośrodków wsparcia, wsparcie osób starszych w ramach realizacji programu Korpus Wspieraj Seniora tzw. „usługi na odległość”, opieka wytchnieniowa dla osób zajmujących się na co dzień osobami niepełnosprawnymi, usługi asystenckie dla osób niepełnosprawnych). Mając na uwadze procesy demograficzne, szczególnie starzenie się społeczeństwa oraz migracje mieszkańców, jak również tendencje do dezinstytucjonalizacji opieki nad osobami zależnymi, w długofalowej polityce społecznej Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie chce m.in. skupić się na zbudowaniu skutecznego zaplecza dla usług opiekuńczych, wytchnieniowych i asystenckich pozwalających na jak najdłuższe pozostawanie osób w ich miejscu zamieszkania. Rozbudowana sieć wsparcia pozwoli osobom starszym czy niepełnosprawnym odzyskać życie społeczne lub poprawić jego jakość, a jednocześnie dobrać odpowiednie wsparcie do ich potrzeb. Stale wzrasta zapotrzebowanie na te formy wsparcia, gdyż pomoc finansowa, niekiedy jest niewystarczająca a niekiedy zbędna. Dlatego Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie planuje inicjować i realizować szczególnie programy i projekty skierowane do osób niepełnosprawnych i starszych.